

Ikt. sz.: KVB-41/47-11/2018.

KVB-9/2018. sz. ülés
(KVB-9/2018-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Költségvetési bizottságának**
2018. október 25-én, kedden 9 óra 06 perckor
az Országház Széll Kálmán termében (főemelet 64.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Egyeztetési eljárás - az EU 2020 utáni többéves költségvetésére vonatkozó javaslatokról a) A Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről [COM (2018) 322; 2018/0132 (APP)] b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről [COM (2018) 324; 2018/0136 (COD)] c) A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről [COM (2018) 325; 2018/0135 (CNS)] d) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)] (Bizottsági vélemény kialakítása a HHSZ 140. § (4) bekezdése alapján)</i>	6
<i>Molnár Balázs európai igazgató (Miniszterelnökség) hozzászólása</i>	7
<i>Banai Péter Benő államtitkár (Pénzügyminisztérium) hozzászólása</i>	12
<i>Dányi Gábor helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium) hozzászólása</i>	15
<i>Prof. Bod Péter Ákos, a Magyar Tudományos Akadémia doktora hozzászólása</i>	17
<i>Dr. Molnár László vezérigazgató (GKI Gazdaságkutató Zrt.) hozzászólása</i>	19
<i>Dr. Andor László egyetemi docens (Corvinus Egyetem) hozzászólása</i>	20
<i>Kérdések</i>	22
<i>Vélemények, hozzászólások</i>	28
<i>Reagálások</i>	41
<i>Határozathozatal</i>	44
<i>Egyebek</i>	45
<i>Az ülés berekesztése</i>	45

Napirendi javaslat

1. EGYEZTETÉSI ELJÁRÁS - Az EU 2020 utáni többéves költségvetésére vonatkozó javaslatokról
 - a) A Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről [COM (2018) 322; 2018/0132 (APP)]
 - b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről [COM (2018) 324; 2018/0136 (COD)]
 - c) A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről [COM (2018) 325; 2018/0135 (CNS)]
 - d) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)]

(Bizottsági vélemény kialakítása a HHSZ 140. § (4) bekezdése alapján)

Meghívottak:

Molnár Balázs európai igazgató, Miniszterelnökség
Banai Péter Benő államtitkár, Pénzügyminisztérium

2. a) Tájékoztató az Állami Számvevőszék ajánlásairól az Országgyűlés 2018. évi őszi ülészakájának törvényalkotási programjában szereplő előterjesztésekkel kapcsolatban
- b) Tájékoztató az országos nemzetiségi önkormányzatok fenntartásában lévő intézmények gazdálkodásának ellenőrzéséről - Szlovák Tanítási Nyelvű Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium (18245. számú számvevőszéki jelentés)

Meghívott:

Domokos László elnök, Állami Számvevőszék

3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Varju László (DK), a bizottság elnöke

Dr. Szűcs Lajos (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Tilki Attila (Fidesz), a bizottság alelnöke
V. Németh Zsolt (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Hargitai János (KDNP), a bizottság alelnöke
Csárdi Antal (LMP), a bizottság alelnöke
Barcza Attila (Fidesz)
Boldog István (Fidesz)
Böröcz László (Fidesz)
Szabó Zsolt (Fidesz)
Dr. Varga-Damm Andrea (Jobbik)
Mesterházy Attila (MSZP)
Ritter Imre (nemzetiségi képviselő)
Bósz Anett (független)

Helyettesítési megbízást adott

Horváth István (Fidesz) Barcza Attilának (Fidesz)
Dr. Szűcs Lajos (Fidesz) távozása után dr. Hargitai Jánosnak (KDNP)
Dr. Tilki Attila (Fidesz) távozása után V. Németh Zsoltnak (Fidesz)

A bizottság titkársága részéről

Dr. Mátis Kornél, a bizottság főmunkatársa
Dr. Birinyi Georgina, a bizottság munkatársa

Meghívottak

Hozzászólók

Banai Péter Benő államtitkár (Pénzügyminisztérium)
Molnár Balázs európai igazgató (Miniszterelnökség)
Dányi Gábor helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium)
Prof. Bod Péter Ákos, az MTA doktora
Dr. Andor László egyetemi docens (Corvinus Egyetem)
Dr. Molnár László vezérigazgató (GKI Gazdaságkutató Zrt.)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 06 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

VARJU LÁSZLÓ (DK), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelettel köszöntöm önöket a mai bizottsági ülésünkön. Szeretettel köszöntöm a bizottság tagjait, a sajtó munkatársait, a munkánk iránt érdeklődőket a Költségvetési bizottság mai ülésén. Az ülést megnyitom.

Bejelentem, hogy a képviselő asszonyok és urak helyettesítése a mai bizottsági ülésen akként történik, hogy Horváth István urat Barcza Attila képviselő úr fogja képviselni.

A képviselőtársaim a múlt héten megkapták az ülés napirendi javaslatát. Előtte még azzal a mondattal tartozom, hogy a helyettesítések alapján akkor megállapíthatjuk, hogy határozatképes az ülésünk.

A napirendi javaslat elfogadására kerül sor, és mint ahogy említettem, képviselőtársaim a múlt héten megkapták az ülés napirendi javaslatát. A napirendi javaslatához érkezett házsabályszerűen módosításra vonatkozó kezdeményezés is, a bizottság tagjai ezeket előzetesen megkapták.

Az első ilyen módosító javaslatban Mesterházy Attila képviselő úr indítványozta, hogy a mai ülésen kerüljön sor a „Tájékoztató a letelepedési magyar államkötvényről, a nemzetgazdasági érdekből letelepedési engedélyt szerzett befektetők, illetve családtagjaik számáról, a program adósságfinanszírozásban betöltött szerepéről és a letelepedési államkötvények vásárlói által végrehajtott magyarországi beruházásokról” című napirendi pont megtárgyalására a pénzügyminiszter, a belügyminiszter és az Államadósság Kezelő Központ vezetőinek meghívása mellett. Szűcs alelnök úr tájékoztatta a bizottságot, hogy a kormánypárti képviselők nem fogják támogatni ezt a kezdeményezést.

Most tehát Mesterházy képviselő úr kezdeményezéséről kell dönteni vita nélkül. Kérdezem a bizottságot, ki ért egyet ezzel a napirendi javaslat módosítására vonatkozó kezdeményezéssel. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ki nem értett egyet ezzel? *(Szavazás. - Boldog István: Mesterházy el se jött! - Dr. Varga-Damm Andrea: Jaj, önnek nagyon fontos mindig megszólalnia!)* Tartózkodott valaki? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem tartózkodott senki. Akkor megállapítom, hogy 4 igen és 10 nem szavazat mellett ezt a módosító javaslatot nem fogadtuk el.

A második módosító javaslatban Szűcs Lajos alelnök úr indítványozta, hogy a 2. napirendi pont tárgyalására, amely az Állami Számvevőszék jelentéseinek tárgyalása az Állami Számvevőszék elnökének kezdeményezésére, ne kerüljön sor.

Alelnök úr, tisztelettel szeretném még egy mondattal megindokolni ennek a napirendnek a jelentőségét. Éppen az Állami Számvevőszék elnöke kezdeményezte a kiosztott levélnek megfelelően, hogy azokkal a vizsgálatokkal, amelyeket ők elvégeztek, foglalkozzon a bizottság, tárgyalja meg, és ennek megfelelően foglalkozzunk fontos kérdésekkel. Éppen ezért tartottam jelentősnek az elnök úr kezdeményezését, és napirendre tűztem. Azt hiszem, Ritter képviselő úr más vonatkozásban is kezdeményezésekkel élt, hogy ebben a témakörben érdemes lenne az Állami Számvevőszék elnökének kezdeményezésével élni. Ezen érvek mellett is javasoltam azt, hogy legyen. *(Mesterházy Attila megérkezik az ülésre.)*

Mivel a módosító javaslatról kell először dönteni, kérem, hogy aki egyetért azzal, hogy Szűcs alelnök úr kezdeményezésének megfelelően a 2. napirendi pontra ne kerüljön sor, az kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Van valaki,

aki nem értett egyet ezzel? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Van valaki, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* 1 tartózkodás mellett, 9 igen és 5 nem szavazattal ezt a napirendet, az Állami Számvevőszék elnökének biztatására kért napirendet a bizottság kormánypárti többsége ilyen módon nem támogatja, és nem kívánja meghallgatni.

Végül pedig most kérdezem a tisztelt bizottságot, ki ért egyet az imént módosított napirendi javaslattal. Ki az, aki támogatja, hogy akkor a mai munkánkat ennek megfelelően végezzük? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Van valaki, aki nem értett egyet ezzel? *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Van valaki, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* Nem volt ilyen. Megállapítom akkor, hogy a napirendünket elfogadtuk 10 igen és 5 nem szavazattal, nulla tartózkodás mellett, és ez az írásban kiküldött napirend alapján az 1. számú napirendi pontot takarja, valamint az egyebeket.

Egyeztetési eljárás - az EU 2020 utáni többéves költségvetésére vonatkozó javaslatokról

a) A Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről [COM (2018) 322; 2018/0132 (APP)]

b) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről [COM (2018) 324; 2018/0136 (COD)]

c) A Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről [COM (2018) 325; 2018/0135 (CNS)]

d) Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról [COM (2018) 375; 2018/0196 (COD)]

(Bizottsági vélemény kialakítása a HHSZ 140. § (4) bekezdése alapján)

Az 1. napirendi pontban egyeztetési eljárás keretében bizottsági vélemény kialakítására kerül sor az uniós tervezetekről. A napirendi pont tárgyalását megnyitom.

Házelnök úr a házszabály alapján, az Európai ügyek bizottsága javaslatának megfelelően, kijelölte a Költségvetési bizottságot, hogy október 31-ig készítsen véleményt az Európai ügyek bizottsága által 2018. július 3-án egyeztetési eljárás alá vont következő európai uniós tervezetekről.

Az első: a Tanács rendelete a 2021-2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről.

A második: az Európai Parlament és a Tanács rendelete a tagállamokban a jogállamiság tekintetében fennálló, általánossá vált hiányosságok esetén az Unió költségvetésének védelméről.

A harmadik: a Tanács határozata az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről.

A negyedik pedig: az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint

az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról.

Képviselőtársaim a kormány vonatkozó álláspontjavaslatait és a bizottság véleménytervezetét előzetesen megkapták. Az álláspontjavaslatokat a házszabály értelmében csak a bizottság tagjai ismerhették meg.

Köszöntöm a napirendi pontnál Banai Péter államtitkár urat, a Pénzügyminisztériumtól, Molnár Balázs európai igazgató urat, a Miniszterelnökségtől, valamint Dányi Gábor helyettes államtitkár urat.

A munkamegosztás szempontjából abban állapodtunk meg, hogy a négy pont együttes felvezetése mellett a kormány képviselői előzetesen mindegyik témakörhöz kifejtik álláspontjukat, és ennek megfelelően fogjuk meghallgatni önöket.

Mielőtt megadom önöknek a szót, engedjék meg nekem, hogy elmondjam, a bizottság elnökeként kötelességemnek érzem annak biztosítását, hogy a bizottság szakmailag megalapozott döntést tudjon hozni minden elénk kerülő kérdésben, ezért meghívtam az ülésre Bod Péter Ákos urat, a Magyar Tudományos Akadémia doktorát, Andor László urat, a Corvinus Egyetem docensét és Molnár László urat, a Gazdaságkutató Intézet vezérigazgatóját. Velük a bizottsági ülést megelőzően szerettem volna egyébként, az érdeklődő képviselőkkel együtt, sajtónyilvános eszmecsere-t folytatni, de mivel a bizottsági ülés kezdő időpontját korábbra kellett tennünk, ezért az a kezdeményezésem, hogy ezt az eszmecsere-t itt a bizottsági ülés keretében folytassuk le.

Kezdeményezem, hogy a kormány álláspontjának megismerése után a kiváló szakértőket időkeretben hallgassuk meg, és az ő véleményük járuljon hozzá a mai döntésünkhöz. Amennyiben ezzel egyetértenek, akkor ennek megfelelően... *(Dr. Szűcs Lajos közbeszólása.)* Alelnök úr azt javasolja, hogy ezt ötperces keretben limitáljuk. *(Dr. Varga-Damm Andrea: A háromra öt perc?)* Háromszor öt percről beszélünk, azt gondolom. Köszönöm szépen képviselő asszonynak ezt a lehetőséget *(Dr. Tilki Attila: Nyugalom, képviselő asszony!),* avagy ha módosító indítványa van, arról is szívesen tárgyalok. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Megszoktuk!)*

Egyelőre akkor úgy látom, hogy ennek nincs akadálya, így ennek megfelelően javaslom a lebonyolítást. A döntés előtt kérdezem, hogy bárkinek ezzel kapcsolatosan van-e kérdése vagy valami olyan javaslata, amely ezt módosítaná. *(Senki sem jelentkezik.)*

Megkérem akkor a tisztelt bizottságot, járuljon hozzá ahhoz, hogy a szakértőket is meghallgathassuk. Kérem, aki ezzel egyetért, az kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Akkor a bizottsági ülés keretében, a kormány álláspontjának ismertetését követően a szakértő urakat is meghallgatjuk.

Tisztelettel kérem önöket, hogy fájadjanak is ki már most, és legyenek részesei itt a beszélgetésünknek, mind az igazgató úr, mind a doktor úr, professzor úr. Köszönöm szépen. *(A meghívottak helyet foglalnak az asztalnál.)* Köszöntöm önöket.

Ennek megfelelően megkezdjük a megbeszélésünket, megkezdjük a napirend tárgyalását, és akkor felkérem államtitkár urat és igazgató urat, ismertessék a kormány álláspontját, és így haladjunk előre. A helyettes államtitkár úr következék először. Tessék, parancsoljon!

Molnár Balázs európai igazgató (Miniszterelnökség) hozzászólása

MOLNÁR BALÁZS európai igazgató (Miniszterelnökség): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Köszönöm a lehetőséget, hogy önök előtt is beszélhetek a

többéves pénzügyi keretről, amely jelenleg az EU-s napirend egyik legkiemeltebb témája.

A Bizottság május 2-án publikálta a 2020 utáni többéves pénzügyi keretről, az MFF-ről szóló javaslatait, és ezt követően a szektorális javaslatok május 29. és június 14. között jelentek meg. Az ágazati jogszabályok számos olyan elemet tartalmaznak, amelyekről az MFF-csomaggal együtt, az Európai Tanács szintjén születik majd megállapodás, így a javaslatokat átfogóan szükséges értékelnünk.

A bizottsági javaslat alapján az MFF főösszege 2018-as áron 1134,6 milliárd euró, amely az EU27-ek bruttó nemzeti jövedelmének, GNI-ának 1,11 százalékaival egyezik meg. Az Európai Fejlesztési Alap nélkül ez a szám 1,08 százalék. Ez csökkenést jelent a 2014 és 2020 közötti időszak 1,13 százalékos mértékéhez képest, amely nem tartalmazta az Európai Fejlesztési Alapot. A kohéziós politika forrásai 10 százalékkal csökkennének a jelenlegi periódushoz képest. Az új allokációs módszertan a jelenlegi berlini képletre épül, így a főindikátor továbbra is a tagállami és regionális fejlettségi mutatók maradnak, azonban addicionális elemként bónusztámogatás jár például a magasabb fiatalkori munkanélküliségi ráta, illetve az EU-n kívülről érkező migráció miatt is.

Az egyes országok allokációját további két tényező határozza meg. A javaslat továbbra is tartalmaz egy GDP arányában rögzített forrásallokációs plafont, az úgynevezett capinget, amely jelentősen csökkenne a jelenlegi időszakhoz képest. Ugyancsak nagy szerepet kap az úgynevezett biztonsági háló, amely alapján minden tagállamnak legalább a jelenlegi allokációja 76 százaléka megfelelő nagyságú forrásokban kell részesülnie a következő periódusban is. Magyarország allokációját ez a biztonsági háló határozza meg, így 17,9 milliárd eurós támogatás állna rendelkezésre, amely 24 százalékos csökkenést jelent.

Az elosztási mechanizmust a Bizottság úgy alakította ki, hogy míg a V4-es és balti országok jelentős, több mint 20 százalékos forrásvesztést szenvednének el, addig több fejlettebb déli tagállam, Olaszország, Spanyolország, Görögország is magasabb támogatáshoz jutna.

A források csökkentése mellett a végrehajtáshoz kötődő pénzügyi szabályok is kedvezőtlenül érintenék a kedvezményezett tagállamokat, növekednének a hazai társfinanszírozási arányok, csökkenne az előfinanszírozás mértéke, továbbá a források felhasználhatóságára csupán további két év állna rendelkezésre. Ez az n+2 szabály. Ezekről a kérdésekről a közös rendelkezésekről szóló rendelet kapcsán Dányi helyettes államtitkár úr fogja önöket tájékoztatni.

A Bizottság emellett egy, a gazdasági és monetáris unióhoz kötődő program keretében segítené elő a strukturális reformok megvalósítását valamennyi tagállamban. Ennek érdekében javaslatot tett egy reformtámogató program létrehozására, amelynek keretösszege 2018-as áron 22 milliárd euró.

A közös agrárpolitika teljes költségvetése az új periódusban 16,5 százalékos vágásszám lenne. A források elosztása alapján Magyarországnak járó közvetlen kifizetések reálértéken 16,4 százalékkal csökkennének, míg a vidékfejlesztési forrásaink 26,6 százalékos vágást mutatnak.

Továbbfolytatódna az uniós átlagnál kevesebb hektáralapú támogatásban részesülő tagállamok kompenzálása. Új elem azonban, hogy ezt a külső kiegyenlítést nemcsak az EU-átlagon felül részesülő tagállamok finanszíroznák. Ez a módszertan a magyar közvetlen kifizetések csökkenéséhez 3,9 százalékkal járul hozzá. A Bizottság ezen túlmenően kötelezően bevezetné a támogatások csökkentését 60 ezer és 100 ezer euró között sávosan, míg 100 ezer euró fölött azok száz százaléka kerülne elvonásra.

Fontos elem továbbá, hogy csökkenne a termeléshez kötött támogatások mértéke, amely a következő periódusban 10+2 százalék lenne.

A versenyképességi programok vonatkozásában kiemelt jelentőséget kap a kutatás-fejlesztés, az innováció és a digitalizáció, melyre a jelenleginél 60 százalékkal több forrás állna rendelkezésre a következő időszakban.

Az új prioritásokat illetően a következő MFF-ben jelentősen megnövekednek a migrációra, a biztonságra és a védelemre fordított kiadások is. A javaslat alapján külön fejezetben szerepelnének a migrációs és a határigazgatási kiadások. A Menekültügyi és Migrációs Alap fő célkitűzései között elsősorban a legális migráció, a relokáció és áttelepítés támogatása, illetve a kötelező relokációt tartalmazó közös menekültügyi rendszer befejezése szerepel. A menedékkérők hosszú távú integrációja ezzel szemben teljes mértékben a kohéziós politika keretében kerülne finanszírozásra, míg a külső dimenziót illetően a külkapcsolati eszközök nyújtásának forrásokat.

Az integrált határkezelési alap kapcsán megjelenik a külső határok védelmének fontossága, azonban a javaslat elsősorban az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség, a Frontex megerősítését célozza a határvédelem terén fennálló nemzeti kötelezettségek finanszírozásával szemben.

A biztonság terén folytatott együttműködés finanszírozása egy fejezetben jelenne meg a védelempolitikai mélyítés költségvetési igényeivel, melynek keretében megerősítésre kerülne az Európai Védelmi Alap, valamint a válságkezelési klaszter alatt az uniós polgári védelmi mechanizmus program is.

A külkapcsolati eszközöket illetően a legtöbb programot egy közös eszközbe integrálná a javaslat, amelynek egyik célja lenne a migráció külső dimenziójában történő fellépések finanszírozása is. Emellett megmaradna az előcsatlakozási támogatási eszköz, amelynek forrásai reálértelemben csökkennének a jelenlegi periódushoz képest.

Az adminisztratív kiadásokat tartalmazó fejezetet illetően a költségek a korábbi időszakhoz képest 6,8 százalékkal növekednének. A Bizottság a brexit ellenére sem tervezi az uniós intézményeknél foglalkoztatottak számát csökkenteni.

A magyar kormány szerint a Bizottság javaslata elsősorban a politikai ambícióit szolgálja, amit az európai érdekek elé helyez. Láthatjuk azt, hogy nem sikerült a javaslatban megtalálni a jó egyensúlyt a tradicionális politikáknak, a szerződésben rögzített kohéziós és közös agrárpolitikának, illetve az új kihívásoknak. Azt is látjuk, hogy miután a javaslatot számos kritika érte, nemcsak a nettó recipiensek oldaláról, hanem például azon tagállamok oldaláról is, melyek az 1 százalék fölötti hozzájárulást nem tudják elfogadni - ilyenek a skandináv tagállamok, illetve Ausztria például -, nem valószínű az, illetve nem reális az, hogy a májusi EP-választások előtt elfogadásra kerüljön a javaslat. Illetve egy harmadik jelentős problémát láthatunk, hogy a központi irányítás felé tolódik a költségvetés a megosztott irányítási programok forrásainak vágása okán.

Magyarország részéről az egyik legfontosabb prioritásunk, hogy megfelelő forrásokat biztosítsunk a közös agrárpolitika és a kohéziós politika számára. Aránytalan és indokolatlan, hogy a Bizottság politikai indíttatásból Európa szegényebb régióitól a gazdagabbak felé csoportosítaná át a felzárkózást célzó forrásokat. A forrásallokációs plafon úgy lett kialakítva, hogy Magyarország és Lengyelország éppenhogy legszigorúbb kategóriába került.

A reformtámogató program a bizottság tervezete szerint a kohéziós politikától vonna el forrásokat, és a Bizottság által meghatározott feltételekhez kötötten nyújtana támogatást strukturális reformokhoz. Magyarország számára ezért elsődleges cél a program létrehozásának megakadályozása és a források átcsoportosítása a kohéziós

politika irányába. Ezzel jelentősen lehetne csökkenteni a kohéziót ért aránytalan vágásokat.

Szintén elfogadhatatlan az agrártámogatások ilyen mértékű csökkentése, miközben a javasolt szabályozás lényegesen nagyobb terhet róna a termelőkre. A vidékfejlesztési támogatások továbbá jelentősen hozzájárulnak a vidéki térségek népességmegtartó képességéhez, így ezen források megvágását is elutasítjuk. Nem értünk egyet azzal sem, hogy a közvetlen kifizetések külső kiegyenlítését az uniós átlag alatti tagállamok is finanszírozzák, ugyanis ez ellent mond a kiegyenlítés logikájának.

Magyarországot hátrányosan érintené továbbá a termeléshez kötött támogatások csökkentése, hiszen a versenyképesség megmaradásának feltétele az elmúlt években kiharcolt 13+2 százalékos támogatási szint megtartása. *(Andor László megérkezik az ülésre, és helyet foglal a meghívottak számára fenntartott helyen.)*

A versenyképességi programok vonatkozásában teljes mértékben egyetértünk a kutatás-fejlesztés, a digitalizáció és az innováció területeinek fontosságával, azonban meggyőződésünk, hogy ezt elsősorban nem a központi irányítású programok előtérbe helyezésével kell fejleszteni, hanem a kohéziós politika megerősítésével. Ha itt egy pillanatra megállunk, azt láthatjuk, hogy a Horizon EU-programnak a recipiensei 95 százalékban az EU 15 tagállama közül kerültek ki.

A Bizottság a menekültügy tekintetében a költségvetési javaslatával megpróbál szembemenni az állam- és kormányfők júniusban hozott döntéseivel. Az egyes programok a migrációt ösztönöznék, és a kötelező kvóta szerinti szétosztást támogatnák, amit magyar részről határozottan elutasítunk. Az egyes alapok célkitűzéseit összhangba kell hozni az Európai Tanács következtetéseivel, amelyek júniusban is egyértelmű irányt határoztak meg. Az uniós forrásokat a migráció megfékezésére és a tagállamok nemzeti határvédelmi feladatainak támogatására kell fordítani.

A védelmi kapacitásaink összehangolását illetően egyetértünk azon törekvésekkel, ugyanakkor leszögezzük, hogy a védelmi fejlesztési projektek végrehajtása során a források felhasználása megfelelő földrajzi egyensúly mellett kell hogy megvalósuljon.

A Bizottság hatalmi ambícióit jól tükrözi, hogy miközben az Egyesült Királyság kilépésére hivatkozva csökkenne a költségvetés mérete, az adminisztrációra fordított kiadások növekednek. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Mint Magyarországon.)* Ezzel szemben a brüsszeli bürokrácia átalakítására és racionalizálására lenne szükség, amely megteremtené a lehetőséget arra, hogy megfelelő forrásokat biztosítsunk az európai gazdák és a kevésbé fejlett tagállamok támogatására.

Én bevezetőként ennyit mondanék, és ha folytathatjuk a napirend szerinti tárgyalást, akkor folytatnám tovább a jogállamisági mechanizmus bemutatásával, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igazgató úr, öné a szó.

MOLNÁR BALÁZS európai igazgató (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen. A Bizottság annak érdekében, hogy az Unió pénzügyi érdekeit megóvja a jogállamiság biztosításával kapcsolatos általános tagállami hiányosságok kockázatától, javaslatot tett egy új jogállamisági mechanizmus bevezetésére. A jogállamisággal kapcsolatos általános hiányosságnak tekinti a javaslat például az igazságszolgáltatás függetlenségének veszélyeztetését *(Dr. Varga-Damm Andrea: Így van!)*, illetve az önkényes vagy jogellenes döntések megakadályozásának és szankcionálásának

hiányát. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Pontosan!)* A Bizottság a jogállamiság veszélybe kerülésének feltételezése esetén írásban értesíti az érintett tagállamot, amelynek egy hónap áll rendelkezésre arra reagálni. Amennyiben a Bizottság a jogállamiság biztosításának általános hiányosságát állapítja meg, javaslatot nyújt be a Tanácshoz, amely csak minősített többséggel utasítható el. A döntés eredményeként sor kerülhetne az uniós források felfüggesztésére vagy csökkentésére.

A jogállamisági mechanizmusra a Bizottság egy külön rendelettervezetet nyújtott be, amely alapvetően rendes jogalkotási eljárásban, minősített többséggel kerülne elfogadásra. Tekintettel azonban arra, hogy az jelenleg az MFF-megállapodás részét képezi, arról várhatóan az Európai Tanács egyhangúlag fog a tárgyalások végén döntést hozni.

Magyar részről egyetértünk azzal, hogy a jogállamiság minden tagállam és intézmény számára fontos érték, és azzal, hogy az uniós támogatások felhasználásának megbízható módon kell történnie. Álláspontunk szerint azonban a tervezet ellentétes a szerződésekkel, hiszen megkerüli mind a kötelezettség-szegési eljárásokra vonatkozó rendelkezéseket, mind az alapszerződés 7. cikke szerinti eljárást. A javaslat közvetve olyan hatáskört ruház a Bizottságra, amely túlmutat a szerződésekben meghatározott kereten. A 7. cikk szerint az alapértékek egyértelmű veszélyéről, illetve ezen értékek súlyos és tartós megsértéséről a Bizottság nem dönthet, azzal kapcsolatos hatáskörrel a Tanács, illetve az Európai Tanács rendelkezik. Ennek megfelelően egy olyan paradox helyzet állt elő, hogy a Bizottság olyan jogállamisági mechanizmust kíván létrehozni, amely eleve szembemegy a jogállamisági elvekkel.

Ezen túlmenően a Bizottság jogkörének bővítése révén a javaslat az intézményi egyensúly szempontjából is aggályos. A felvázolt eljárás a Tanácsnak csak marginális szerepet hagy a fordított minősített többségi döntéshozatallal, ami elfogadhatatlan és szinte példátlan.

A javaslat szükségessége szubszidiaritási szempontból is vitatható, hiszen nem a Bizottság a tagállami igazságszolgáltatás, a jogállamiság őre, hanem a tagállamok bíróságai és alkotmánybíróságai.

A javaslat továbbá az Unió költségvetését védő szabályokkal is párhuzamos, duplikációhoz vezet, és indokolatlan mechanizmust hoz létre. Jelenleg is rendelkezésre állnak uniós gazdaságpolitikai és ellenőrzési szabályok, amelyek az EU intézményei kezébe olyan jogköröket adnak, amelyek az uniós források veszélyeztetett vagy nem megfelelő felhasználása esetén korrekciós vagy szankciós hatásköröket adnak.

A javaslat ezeken túlmenően nem egyértelmű definíciókat fogalmaz meg, több helyen példálózó felsorolást tartalmaz. Ennek megfelelően a Bizottság akár szubjektív szempontok alapján, politikai indíttatásból is megindíthatná az eljárást a tagállamokkal szemben.

Mindezek fényében Magyarország a javaslatot alapvetően elutasítja. A magyar aggályok nem alaptalanok, amit az is mutat, hogy a Tanács Jogi Szolgálatja jelenleg is vizsgálja a javaslat szerződéseknek való megfelelését. A Tanács Jogi Szolgálat a véleményét a napokban fogja publikálni, ezt követően lehet majd a végleges magyar álláspontot kialakítani. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor a megbeszélteknek megfelelően az államtitkár úr következik a további pontokkal kapcsolatban. Tessék, parancsoljon!

Banai Péter Benő államtitkár (Pénzügyminisztérium) hozzászólása

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A kormányzati munkamegosztásnak megfelelően engedjék meg, hogy a Pénzügyminisztérium részéről az Európai Uniónak az Európai Bizottság által 2021-től javasolt bevételi oldaláról beszéljek.

Ha megengedik, én négy pontban ismertetném az Európai Bizottság javaslatát és e kapcsán a kormányzati álláspontot. Először röviden szólnék arról, hogyan néz ki jelenleg az Európai Unió költségvetésének bevételi oldala. Ezt követően szólnék arról, hogy az Európai Bizottság ezen jelenlegi rendszerhez képest milyen változtatásokat javasol. Ezt követően szólnék a kormányzati álláspontról, és végül ismertetném azt, hogy az európai uniós eljárásrendszerben mikor milyen döntés várható.

Röviden akkor először az Unió jelenlegi bevételi rendszeréről. Érdeemes tudni, hogy az Unió költségvetésének kiadási oldalán kétfajta kiadási tétel van: az egyik az úgynevezett kötelezettségvállalási előirányzat, amely azt határozza meg, hogy egy adott évben mekkora összegre lehet kötelezettséget vállalni, és a másik oldalon van egy adott évi tényleges kifizetéseket tartalmazó előirányzat.

Ezen adott évi tényleges kifizetéseket tartalmazó előirányzatot kell az Európai Uniónak a költségvetésében bevételekkel fedezni, vagyis az első lényeges dolog, amit mondanom kell: az Unió költségvetése egyensúlyban kell hogy legyen, az adott évi kifizetéseket kell finanszírozni az adott évi bevételekkel. Ezen adott évi bevételek egyik része az úgynevezett tradicionális saját források, amelyek a vámok és a cukorilletékek tagállamok által begyűjtött összegének a 80 százaléka, vagyis itt a jelentős tétel igazából a vámtétel. Minden, tagállam által beszedett vámot 80 százalékos mértékben az Unió költségvetésébe kell befizetni. Ez a vámuniónból fakadó rendelkezés, ennek az összege mintegy 22 milliárd euró 2018-ban.

A második nagy kategóriába a nemzeti hozzájárulások tartoznak, amelyben van egy úgynevezett áfaalapú hozzájárulás. Egy rendkívül bonyolult eljárással a tagállami áfabevételekből határozzák meg azt az összeget, amit minden évben az egyes tagállamoknak be kell fizetni az Unió költségvetésébe. Ez 2018-ban 17,3 milliárd euró.

Van az úgynevezett GNI-alapú hozzájárulás, amelyet minden tagállamnak a bruttó nemzeti jövedelme arányában kell befizetnie a közösségi költségvetésbe. Ez messze a legnagyobb bevételi tétel, ez 102,7 milliárd eurót tesz ki. És vannak egyéb bevételek, például szabálytalanságok miatti visszafizetések, ez 1,9 milliárd eurót tesz ki. Tehát 2018-ban ez összességében 144,7 milliárd eurós bevételt jelent a költségvetés számára.

Itt kell megemlítenem, hogy vannak az Unió saját bevételi rendszerének olyan elemei, amelyek jogilag részét képezik ennek a rendszernek, de nem az Unió költségvetésében teljesítendő bevételekről szólnak, hanem más tagállamokhoz mennek. Ezek a korrekciók, amelyek közül a legismertebb az úgynevezett brit korrekció, de számos további európai uniós ország korrekcióban részesül.

Na, ez az a bevételi rendszer, amelynek a módosítására az Európai Bizottság május 2-án javaslatot tett, és ez a javaslat 2021-től módosítaná az Unió bevételi rendszerét.

Sorrendben haladva. Az úgynevezett tradicionális saját forrásokat illetően, tehát a vámok és cukorilleték rendszerét illetően a tagállamok által megtartható arányt 20 százalékról 10 százalékra csökkentené az Európai Bizottság; az áfaalapú saját forrást meghagyná, viszont egyszerűsítene a kiszámítási mechanizmust. Én azt gondolom, ez még mindig továbbra is eléggé bonyolult lenne, hiszen az uniós

áfairányelv ugyan korlátokat szab annak, hogy az egyes tagállamok az áfaszabályokon belül milyen rendelkezéseket alkalmaznak, tehát például az általános kulcs mellett két kedvezményes kulcs lehet, de mivel a kulcsok mértéke a tagállamok döntése, és különböző fogyasztási szokások jellemzik az egyes országokat, ezért továbbra is egy ilyen bonyolult áfabevételi mechanizmus élne az Európai Bizottság javaslata alapján 2021-től.

Megmaradna az úgynevezett GNI-alapú hozzájárulás, ennek ugyanakkor aránya csökkenne a majd ismerttetendő új saját forrásoknak köszönhetően. Ez gyakorlatilag azt jelentené, hogy a jelenlegi 70 százalékot meghaladó GNI-alapú bevételi arány, tehát az Unió költségvetésén belül több mint 70 százalékot kitevő GNI-bevételi arány érdemben 60 százalék alá csökkenne.

Az Európai Bizottság tehát javaslatot tett három új bevételi tételle. Ezek közül az első a közös konszolidált társasági adóalapra vonatkozó saját forrás, amelynek lényege az, hogy a társasági adó fizetésénél jelenne meg egy új, az Európai Unió költségvetésébe befizetendő tétel. Ebből az Európai Bizottság 12 milliárd euró éves bevétellel kalkulál, ugyanakkor csak 2023-tól lépne hatályba ez az új, társasági adóalapra vetített tétel.

A második új bevételi javaslat az úgynevezett kibocsátáskereskedelmi rendszer aukciós bevételeihez kapcsolódik, tehát egyszerűen fogalmazva a szén-dioxid-kvóták értékesítéséből származó tagállami bevételeknek egy részét központosítaná az Európai Bizottság. Ebből évente olyan 3 milliárd eurós bevétellel kalkulálnak.

A harmadik új úgynevezett saját forráselem, európai uniós bevételi elem a műanyag csomagolási hulladékok alapján beszedett saját forrás. Ez gyakorlatilag az adott tagállamban keletkező, újra nem feldolgozható műanyag csomagolási hulladék után érvényesítendő befizetés lenne. Az Európai Bizottság számításai szerint ez 6,6 milliárd eurós bevételt jelentene.

Össességében tehát ezek az új bevételek eredményeznék azt, hogy az úgynevezett GNI-alapú befizetés, ami azt biztosítja, hogy mindenképpen egyensúlyban legyen a közösségi költségvetés, az említett módon arányait tekintve csökken.

Az úgynevezett korrekciós tételeket az Európai Bizottság megszüntetné azzal, hogy a jelenleg korrekcióban részesülő országok 2025-ig, vagyis öt éven keresztül csökkenő mértékű, egyedi, konkrét támogatást kapnának. Melyek ezek az országok? Jelenleg a legnagyobb korrekciót az Egyesült Királyság kapja, ezt még Margaret Thatcher harcolta ki anno. Értelemszerűen Nagy-Britannia távozásával az Európai Unióból ez a korrekciós mechanizmus automatikusan megszűnne. Ugyanakkor jelenleg is egyedi kedvezményt kapnak különböző országok, Németország, Hollandia, Ausztria, Svédország és Dánia. Ezen öt országnak egyedi kedvezménye maradna meg az Európai Bizottság szerint 2021 és '25 között. Ahogy említettem, ennek az összege fokozatosan csökkenne. Az összehasonlítás érdekében: már említettem az Unió költségvetésének a számait, itt a teljes uniós költségvetési bevétel az idén 144,7 milliárd euró, ezen öt országnak, az Unióban maradó öt országnak a korrekciója jelenleg több mint 5 milliárd euró, ez csökkenne 2021-ben 4,9 milliárd euróra, majd fokozatosan, 2025-ben nem egész egymilliárd euróra és '26-tól már nem működnének korrekciók.

Lényeges, hogy az Unió költségvetési bevételeinek van egy felső korlátja - ahogy említettem, ezeknek a bevételeknek finanszírozni kell az adott éves kiadásokat -, kötelezettségvállalási elvi maximális szinten az Európai Bizottság számításai alapján a jelenlegi EU GNI 1,13 százalékról 1,08 százalékra csökkenne az uniós költségvetésnek a kötelezettségvállalási szintje. Ehhez kapcsolódóan értelemszerűen

csökkennének a GNI-alapú befizetések is, de az egyes években lehetnének hullámzások, tehát az Európai Bizottság arra is javaslatot tesz, hogy ez a maximálisan befizetendő GNI-arányos tétel növekedjen. Jelenleg ez 1,20 százalék GNI-arányosan, ez mehetne föl 1,26 százalékra. Ahogy említettem, ez abból adódik, hogy a kötelezettségvállalások és a kifizetések elválnak egymástól, így értelemszerűen lehetnek olyan érvek, ahol alacsonyabbak a kifizetések, és vannak olyan érvek, amikor ezek a kifizetések magasabbak lennének.

A Bizottság javaslatának ismertetése után engedjék meg, hogy a kormányzati álláspontról szóljak. Talán az első, legfontosabb pont, hogy célszerű elveket meghatározunk, amelyek alapján az Unió kiadásait a bevételekkel finanszírozni kell. Ilyen elveket az Európai Bizottság is meghatározott és számos vizsgálatot készített az úgynevezett potenciális saját források, illetőleg a meglévő befizetések tekintetében. Ezen elvek az átláthatóság, egyszerűség, költséghatékonyság elve, amely elveket mi is fontosnak, magyar kormányzati oldalról is fontosnak tartunk. És ezen elvek mellé odatesszük az igazságosság elvét is, valamint azt az elvet, hogy az Európai Unió meglátásunk szerint tagállamok összessége. Ha minden elvet megnézünk és azt várjuk el az Unió költségvetésének bevételi oldalától, hogy egyszerű, igazságos legyen, átlátható legyen a finanszírozás és igazodjon ahhoz, hogy az Unió a tagállamok összessége, akkor meglátásunk szerint ezen elvnek leginkább az úgynevezett GNI-alapú hozzájárulás felel meg. Ez a legegyszerűbben kiszámolható tétel, a legköltséghatékonyabb tétel, minimális az adminisztratív költség ezen tétel kapcsán. Azt gondoljuk, hogy igazságos, hiszen figyelembe veszi a tagállamok gazdasági fejlettségét. Megjegyzem, ha az Unió költségvetésének kiadási oldalánál az egyik legjelentősebb tétel a fejlesztési források tétele, ahol a forrásallokáció, forrásfelhasználás régiók, illetőleg tagállamok gazdasági fejlettségének függvényében történik, akkor célszerű, hogy a bevételi oldalon is ez a szempont hangsúlyosan jelenjen meg. Ezen elv alapján tehát mi azt gondoljuk, hogy a jelenlegi saját forrásrendszerből a GNI-alapú forrást kell megőrizni. Szintén alapvető elv, és talán említhettem volna a felsoroláskor, a tagállami adószuverenitás megőrzésének az elve. Ez pedig azt eredményezi, hogy az új saját források között például a társaságiadó-alapra vonatkozó javaslat véleményünk szerint olyan, ami sérti a tagállamok adószuverenitását és ezért elvi élel elutasítandó.

Mindezeket említve, és értelemszerűen a Magyarországra vonatkozó számításokat is elvégezve mi úgy látjuk, hogy a jelenlegi tradicionális saját forrásoknál a 20 százalékos tagállami beszedési kulcsot célszerű megőrizni. Ez finanszírozza a tagállamoknak a beszedéssel kapcsolatos költségeit. A meglévő saját forrásrendszer tekintetében az áfaalapú saját forrás eltörlését javasoljuk. Ahogy említettem, a GNI-alapú forrást mi erősítenénk, és nem értünk egyet az Európai Bizottság három új saját forrás elvével. Itt a kettő, úgymond környezetvédelemhez kapcsolódó saját forrás elvnél maximálisan egyetértünk azzal, hogy a környezetvédelmi szabályok erősítése szükséges, ugyanakkor a Bizottság javaslata érdemben beleszólna a jelenlegi forrásfelhasználási mechanizmusba, beleszólna abba, hogy gyakorlatilag olyan országoktól kerülne forrás elvonásra, amelyeknél már most is alacsonyabb a szén-dioxid-kibocsátás és ebből származó szén-dioxid-kvótaértékesítés. Illetőleg meg kell mondjam, hogy a műanyag hulladékokat illető javaslat pedig nincs véleményünk szerint teljesen összhangban az Európai Bizottság környezetvédelmi szabályaival, és gyakorlatilag itt egy olyan új saját forrás bevezetéséről lenne szó, amelynek a beszedése közel nem olyan költséghatékony és közel nem olyan arányban terheli az országokat, mint például a GNI-alapú hozzájárulás vagy említettem, a legegyszerűbb, legolcsóbb beszedés, ami azt

gondolom, hogy a tagállamok fejlettsége alapján egy igazságosnak mondható befizetési rendszer.

A kormány a korrekciók eltörlését üdvözli. Mi azt gondoljuk, hogy e tekintetben ambíciózusak lehetünk, hiszen elvi alapon, ha a tagállamok egyetértenek azzal, hogy milyen kiadási tételek szerepeljenek az Unió költségvetésének kiadási oldalán, akkor ezen kiadásokhoz célszerű mindenkinek azonos elvek alapján hozzájárulni. Ha ezek a kiadási célok az Unió egészének a céljait szolgálják, akkor nem célszerű egyes országoknál a bevételi oldalon speciális rendelkezéseket alkalmazni.

Végül engedjék meg, hogy a menetrendről is szóljak. Ahogy említettem, május 2-án tette közzé az Európai Bizottság a javaslatát. Ez a javaslat formáljogilag egy új tanácsi határozat megalkotására irányul, amely határozat elfogadásához egyhangúság kell. Ez a határozat azon túl, hogy egyhangú döntést igényel a tagállamoktól, minden tagállamnak a saját jogi rendszere szerinti ratifikációt igényel, tehát gyakorlatilag az összes tagállamnak jóvá kell hagynia ezt a bevételi rendelkezést. Ezen jogi kötelezettségek miatt is gyakorlatilag az Unió bevételi rendszere a hétéves, 2021-től induló pénzügyi perspektívának a részét képezi, tehát a helyettes államtitkár úr által ismertetett kérdésekkel gyakorlatilag együtt kerül megtárgyalásra az Európai Tanácsban. És mivel a hétéves pénzügyi perspektíva egésze tagállami döntést is igényel és európai parlamenti döntést is igényel, én azt gondolom, hogy az Unió bevételi rendszeréről tagállami szinten is, majd ezt követően az európai parlamenti szinten is vita várható.

Még annyit engedjenek meg, hogy az Európai Bizottság azzal kalkulált, hogy a hétéves pénzügyi perspektíváról és így a 2021-től érvényesítendő bevételi rendszerről az európai parlamenti választások előtt még megállapodás születhet. Kormányzati részről azt gondoljuk, realisabb azzal számolni, hogy ezen megállapodásra csak az európai parlamenti választások után, az új Európai Bizottság felállítását és az új Európai Parlament megalakulását követően kerülhet sor. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a részletes kifejtést, mind, ami a rendszer egészéről, mind pedig, ami a kormányzat álláspontjáról szól.

De van még egy témánk. Helyettes államtitkár úré a szó. Tessék, parancsoljon!

Dányi Gábor helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium) hozzászólása

DÁNYI GÁBOR helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen. Én arról a jogszabályról fogok beszélni néhány gondolatot, amely a kohéziós források felhasználását szabályozza és határozza meg.

Említésre került már az MFF főösszege, a kohéziós támogatások körülbelül az egyharmadát teszik ki az Unió költségvetéséből a teljes főösszegnek, ez 323 milliárd eurós nagyságrend. Ennek a meghatározásáról is már érintőlegesen esett szó, ugye ez egy képlet alapján kerül meghatározásra, és a képlet alapján meghatározott összeg a végén egy vágással, illetve egy védőhálóval, ez a capping és a safty nettel kerül meghatározásra.

Itt néhány dolgot szeretnék megemlíteni. A képlet alapján, ha nincs ez a két utolsó tétel, akkor Magyarország 23 milliárd euróban részesülne. Ugye a jelenlegi bizottsági javaslat alapján 18 milliárd eurót kap. Tehát az 5 milliárd eurós veszteség ennek a két intézkedésnek vagy két számítási mechanizmusnak az eredménye.

A másik megállapításom az, hogy ez a két utolsó mechanizmus határozza meg a tagországok többségének allokációját, tehát az a bonyolult képlet, amely alapján

kijön, hogy mennyit kapna egy ország, mind felül van ütve ezzel a két szemponttal. Nyilván itt lehet érvényesíteni olyan dolgokat, amelyeket a Bizottság szeretett volna a javaslatában érvényesíteni.

Ezek hogyan hatnak Magyarországra? A vágás vagy a caping, amiről már itt beszéltünk. A szabály lényege arról szól, hogy kijön az allokáció a képlet alapján, de meghatározza az Európai Bizottság azt, hogy egy-egy tagország saját GDP-jének mekkora arányában kaphat kohéziós támogatásokat. Azt, hogy mekkora arányban kaphat, három kategóriában teszi meg: aki az általános EU-s fejlettség 60 százaléka alatt van, 60 és 65 százaléka között van és 65 százaléka fölött van. Ez három kategória, ehhez adott három darab számot: aki a leggyengébben teljesít, a teljes GDP-jének a 2,3 százalékát kaphatja meg kohéziós támogatásként, a középső kategóriában ez 1,85 százalék és a legfejlettebb kategóriában 1,55 százalék. Ez határozza meg az allokációkat a tagországok döntő többségében.

Itt egy érdekes dolgot tett a Bizottság. A jogszabályjavaslat megjelenése előtti néhány napban változás történt: ez a határ, ami a harmadik kategóriát meghatározza, 65 százalékos került meghatározásra. Magyarország 66 százalékos aránnyal szerepel, Lengyelország 67 százalékkal. Tehát ha ezt az arányt 2 százalékponttal magasabban állapítják meg, akkor máris 2 milliárd euróval többet kapna Magyarország. Ez az utolsó néhány hét fejleménye volt, a tervezetekben, amelyeket ismertünk május 29. előtt, ezek mind máshogy voltak. Úgyhogy ez érdekes lépés volt, de ez az, ami jelentősen csökkentette Magyarország allokációját, olyan mértékben, hogy szüksége van a védőhálóra, a védőháló pedig azt mondja, hogy az előző időszakhoz képest hogyan változhat egy-egy tagország allokációja. Ez azt mondja, hogy 76 százalék és 108 százalék között mozoghat egy tagország allokációja az előző hétéves allokációhoz képest, és ez fog meg minket valójában, mert az előző vágási, számítási modell alapján 40 százalék körül lenne a veszteségünk, de mivel van a 76 százalékos korlát, így a veszteségünk 24 százalékosban maximalizálódik.

Tehát ennek a két számítási mechanizmusnak és szabályozásnak az alapvető átgondolása az álláspontunk, ezeket felül kell vizsgálni, és az igazságosság jegyében ezeket módosítani javasolnánk vagy módosítani szükséges a mi meglátásunk szerint.

Ezenfelül a jogszabálycsomag javaslatot tesz a társfinanszírozási arányok módosítására. Ez azt jelenti, hogy egy euró támogatáshoz a tagországoknak kötelező hozzátenni saját költségvetési forrásokat, és így alakul ki az az összeg, amely az önkéntes által is ismert operatív programokban egy-egy tagországban szétosztható. Ez az arány most a konvergenciaregiókban 85:15, tehát 85 százalékot ad az Európai Bizottság, 15 százalékot ad a tagállam. Itt az a javaslata a Bizottságnak, hogy ez 70:30-ra módosuljon, tehát dupláját kelljen társfinanszírozásként adnia egy-egy tagországnak. Ez nyilván minden tagország költségvetését érdemben terheli, ámbár ellensúlyozhatja a költségvetésből a brexit miatti kieséseket. Tehát ezzel a javaslattal él a Bizottság. A közép-magyarországi régióban jelenleg 50-50 százalék ez a finanszírozási arány, és itt 60:40-re menne le a Bizottság, pontosabban 60 százalék lenne az, amit a tagországnak kell betennie, és 40 százalékot adna csak az Európai Bizottság a mostani 50:50-hez képest. Ez Közép-Magyarországot érinti.

Itt egyből rá is térnék a közép-magyarországi problémakörre. Önök előtt is ismert, és gondolom, tárgyalták is a témát, hogy szétválasztásra került Pest megye és Budapest éppen azért, hogy az Európai Bizottság által meghatározott regionális térkép alapján a támogathatóság növekedjék. Ezt időben bejelentettük, de a számításnál nem vettük figyelembe ezeket a bejelentéseinket. Érdeklődésünkre arra hivatkoztak, hogy az Eurostat adatbázisban a KSH által szolgáltatott adatok visszamenőleg nem állnak rendelkezésre. Ezeket nyilván pótoltuk, de a jogszabály

ilyet nem írt elő. Úgyhogy azt látjuk most, hogy a folyamat úgy alakul, hogy ez majd figyelembevételre kerül, de jelenleg itt még vitánk van az Európai Bizottsággal Közép-Magyarország-témában.

Az előfinanszírozásról már esett szó, szintén szabályváltozásra tesz javaslatot. Jelenleg 3 százalék előleget kapnak az országok, hogy finanszírozzák a programokat, a jövőben 0,5 százalékos javaslatot tesz, tehát nyilván ez egy olyan pénzügyi intézkedés, ami negatívan érinti a tagországokat, ezért mi elutasítjuk ezt az álláspontját az Európai Bizottságnak.

Szintén szó esett már a kötelezettségvállalási és a kifizetési dolgokról. Szakmai retorikában ezt $n+2$ és $n+3$ szabálynak hívják. Ez azt jelenti, hogy a kötelezettségvállaláshoz képest kettő vagy három éven belül kell felhasználni azokat a forrásokat, amelyek adott évben kötelezettségvállalásba kerültek. Nyilván, ha ez három év, akkor több ideje van az egyes országoknak végrehajtani a saját programjaikat, ha ez kettő, akkor kevesebb, jobban be vannak szorítva egy gyors végrehajtásba. Ennek a szabálynak a szankciója nettóforrás-elvonás, tehát aki nem használja fel a kötelezettségvállalásba tett összegeket két vagy három éven belül, azzal csökken az allokációja. Magyarország esetében 18 milliárd eurót csökkenne, ha nem használunk fel forrásokat, tehát itt sem támogatjuk az Európai Bizottság azon javaslatát, amely ezt a hároméves felhasználhatóságot kettőre csökkenti.

Az áfaelszámolás esetében a javaslat szintén szigorítást tartalmaz, azt mondja, hogy 5 millió euró fölötti projekt esetében nem számolható el áfa. Az áfa mindig vitás kérdés volt a támogatások elszámolásában, valójában uniós támogatásból tagállami bevétellé konvertálódik az áfafinanszírozás. Most itt jelentős csökkenés van, ez alapvetően a nagy projekteket, a nagy összegű projekteket érinthetné kedvezőtlenül, ezért ezt nem támogatjuk.

Összességében, azt hiszem, ezek a jogszabálynak a főbb elemei, amelyek említésre méltóak, és amelyekkel kapcsolatban ismertetni szerettem volna az álláspontunkat. A kérdésekre majd válaszolunk, ha vannak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Uraim, köszönöm szépen. Akkor a korábbi döntésünknek megfelelően szakértőket kértünk arra, hogy a napirend tárgyalásához járuljanak hozzá, és ennek megfelelően ez következik most. Bízom benne, hogy az urak nem érzik méltánytalannak túlságosan azt, hogy öt perc időkeretbe a bizottság beszorít bennünket, de mindenesetre azt gondolom, fontos, hogy ebben a keretben is megismerhessük véleményüket.

Először megkérném arra a professzor urat, Bod Péter Ákos urat, hogy kezdje ő, azt követően Molnár urat és a végén pedig akkor a docens urat fogom megkérni. Tessék, parancsoljon, professzor úr!

Prof. Bod Péter Ákos, a Magyar Tudományos Akadémia doktora hozzászólása

PROF. BOD PÉTER ÁKOS, a Magyar Tudományos Akadémia doktora: Köszönöm szépen a meghívást, elnök úr, és valóban igyekszem betartani az öt percet, már csak azért is, mert a kormányzati kollégák nagyon részletesen elmondták a változások lényegét, és utaltak azokra a hatásokra, amelyek Magyarországot érinthetik.

Azzal kezdeném azért, hogy mi az Európai Unió tagjaként először is uniós szinten helyezük el az egész problematikát, hiszen egy ilyen hétéves költségvetés - ezt meg lehet fordítani úgy, hogy hány euró jut, mondjuk, Magyarországra, de azért lényegesebb az, hogy meg tudja-e alkotni ez a közösség, amely a britek kiválása után

egy szűkebb közösség lesz, azt a keretet, amely a fejlődéshez hozzájárul. Itt nem mindig a lehívott pénz dönt. Ha megnézzük, melyik ország hogyan boldogult az elmúlt időszakban, akkor nem azok fejlődtek a leggyorsabban, akik az összes pénzt leszívták.

Mindenesetre, ha ilyen elven nézzük meg a dolgot, akkor azt lehet megállapítani így külső szemmel, hogy ez a költségvetési tervezet a bevételi oldalon elég ambiciózus változásokat és kissé váratlan változásokat tartalmaz; én is azt hiszem, hogy egy része kidolgozatlan. A szándék nyilván az, hogy a korábbi vámbevételekhez hasonló autonóm bevételek nőjenek, és a nemzetijövedelem-alapú bevételek aránya csökkenjen. A kormányzati vélemény az, hogy ez nekünk nem jó. Én azért látom annak logikáját, hogy szeretné, amíg csak lehet, egy kicsit függetleníteni magát az európai pénzügyi apparátus attól, hogy a tagállami befizetések tegyék ki a nagyobb részét vagy a javaslat szerint a teljes részét.

Itt ez egy vitatható ügy, a GNI, a nemzeti jövedelem alapján a nagy befizetők vállára hárul a teher, és ez politikai ügy. Nyilván a nettó befizetőknek a közvéleményüket meg kell győzni arról, hogy ez a pénz jó helyre fog menni. Ez átvezet egy-két más pontra, ahol, azt gondolom, hogy mi a jó magyar álláspontot, az nem annyira magától értetődő. Kíváncsian várom a vitát, hogy a politikai elemzés mit hoz ki. Mindenesetre itt a változások nagyon érdekesek, de valószínűleg itt azért lesz sok vita, mert itt ez még kidolgozatlan is részben.

A kiadási oldalon, tehát hogy mire költik ezt a pénzt, nekem kevesebb volt a meglepetés. Azt lehetett tudni az eddigi kritikákból, hogy egyrészt túl sokat költ az Unió egy ágazatra, az agrárszektorra. Szívünkhöz közel áll, és ez emocionális kérdés is sok országban, de azért ez egy aránytalanság, ezt igyekeznek módosítani.

A kohéziós forrásoknál, nagyon jól tudjuk, a felhasználásának a hatékonysága igen bizonytalan, a szakmai kutatások nem látnak nagyon erős összefüggést a kohézióra költött pénzek és a tényleges kohézió között. Szóval, lássuk be, ezek a pénzek kellene ugyan nekünk meg más kohéziós országnak is, de a felhasználási hatékonysága, ha nem is negatív, de gyengén pozitív. Ugyanakkor bizonyos területek el voltak hanyagolva, ezek a közjóságok, ha lehet így mondani, amelyek az Unió működéséhez kellene. Ilyennek gondolom a migrációs ügy kezelését, ami sosem lett nemzeti ügy nyitott határok mellett, a védelmi kérdést, ami nyilvánvaló, a kutatás-fejlesztési képességet, ami a világban való helytálláshoz szükséges és ezért az arányeltolódás az örömteli. Ugyancsak van arányeltolódási javaslat a térségeket tekintve, egyszerűen abból adódóan, hogy például a kelet-közép-európai térségnek az egészében vett gyors növekedése, míg a déli tagállamoknál pedig a visszaesés, pangás, ütemcsökkenés miatt megváltoztak az arányok, hál' istennek, mondom, javunkra. Ha a lengyel esetet veszem: 27. éve növekszik megszakítás nélkül Lengyelország, erre nem volt példa az európai modern történetben, mert nyilván akkor a súlya és a támogatási szükségessége csökken e vonatkozásban, míg például Görögország vagy Olaszország esete más. Tehát ezért azt gondolom, hogy ezek olyan nagy trendek, amelyekkel kár szembemenni, illetve ezeknek a figyelembevétele lényeges.

Tulajdonképpen ezzel el is mondtam, amit gondolok, a pontokon végigmenve itt már igazából vitakérdések vannak. Feltűnik valóban az, hogy az agrárpénzek, ezt az ágazatot támogató kiadásoknál a közvetlen kifizetések reálértéke némileg csökken, a vidékfejlesztés erősebben. *(Dr. Tilki Attila távozik az ülésről.)* Én csak halkán mondom, a közvetlenkifizetés-csökkenést annyira nem bánja az ember, hiszen itt azért tudni lehet, hogy a gazdálkodóknak egyötöde kapja a pénzek 80 százalékát. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Bizony!)* Ez roppant aránytalan kifizetés. Ezzel szemben a vidékfejlesztési pénzeket sajnálja az ember, mert azok viszont Magyarország esetében

szükségesebbek. Tehát itt a belső arányok is érdekesek. Agrárszakértőkkel beszélve azt mondják, ha kevesebb közvetlen támogatás jut - általában kevesebb támogatás jut, a magyar agrárgazdaság versenyképességi pozícióját tulajdonképpen beszámítva is -, ezt nehéz elmondani, mert ez emocionális kérdés is, tulajdonképpen nem járunk rosszabbul, mert a termelők jelentős része versenyképes lesz némileg kevesebb uniós támogatással is.

Az összes többinél a kormányzati kollégákkal lényegében egyetértek. És ha még van másfél percem (*Dr. Szűcs Lajos nemet int.*), a szabályokra visszatérve: a szabálmódosítások valóban vitathatók, és főleg a felhasználási n+2 beszoríthatja a gazdálkodásunkat, úgyhogy ott érdemes alkudozni. Egy-két ponton azonban, azt gondolom, hogy nagyvonalúságot érdemes tanúsítani.

A jogállamiságra, mert az is téma ebben az ügyben, az az utolsó pontom: én értem a szándékot, hogy nagyobb biztonságot akar adni a pénzek elköltésénél, kidolgozatlanul látszik azért, őszintén szólva, de a szándék nyilván az, hogy kicsit elmenjen az IMF-típusú finanszírozásifeltétel-szigorítás irányába. Ez, azt hiszem, hogy segíti azoknak a politikusoknak a helyzetét, akik a nettó befizetők, és meg kell győzniük a saját pártjaikat, kormányukat, közvéleményüket, hogy ez a pénz jól fog elköltődni. Ezért a személyes javaslatom vagy megfontolásom az, ha a magyar kormányzatnak fenntartásai vannak az intézményrendszer, az új intézmény jogszerűsége, ésszerűsége felől, akkor talán érdemes belépni az európai ügyészégi rendszerbe, mert az üzenet, hogy az alapgondolattal Magyarországnak semmi problémája nincs, állunk tisztán, megteszünk mindent a pénzek becsületos elköltése mellett, és ennek intézményi garanciáját azzal vállaljuk, hogy egy létező és létrehozandó ügyészégi rendszerhez csatlakozunk.

ELNÖK: Professzor úr, köszönöm szépen, akkor így pont jó. Köszönöm a bizottság türelmét is.

Kérem akkor dr. Molnár László urat, hogy az öt perc figyelembevételével tartsa meg hozzászólását. Tessék, parancsoljon!

Dr. Molnár László vezérigazgató (GKI Gazdaságkutató Zrt.) hozzászólása

DR. MOLNÁR LÁSZLÓ vezérigazgató (GKI Gazdaságkutató Zrt.): Tisztelt Bizottság! Amit az Unió akar, azzal többé-kevésbé, ha én uniós polgár lennék a másik oldalon, akkor egyetértenék. Mondjuk, egy holland, egy német vagy egy más donorországbeli állampolgár úgy látja, hogy a kelet-európaiak követelik a pénzt, ugyanakkor nem nagyon akarnak adni semmit. A másik oldalról a statisztikai adatok - egyetértve professzor úr megállapításaival - nem mutatnak nagyon erős kohéziót Magyarországon belül például. Tehát azt lehet látni - nemrég csináltunk mi egy átfogó vizsgálatot a 2007 és '16 közötti időszakra -, hogy a kistérségi szintű fejlettségben igazán jelentős elmozdulás nincs sajnos. Ennek részben egyébként az az oka, hogy a forrásallokáció túlságosan elaprózott, túlságosan sok mindenre mennek források és túlságosan sok olyan helyi szintű, de jellemzően későbbi profitot nem termelő beruházásokra, amelyek az adott évben vagy az egy-két évben, amikor a beruházás zajlik, növeli az adott terület jövedelmezőségét, de később viszont inkább forrásokat von el. Például egy intézményt fenn is kell tartani, tehát annak költségei vannak.

A kormányállásponttal egyébként egyetértve abban, hogy a meglévő források miből keletkeznek: való igaz, a legjobb megoldás az lenne, ha a jelenlegi szabályok maradnának többé-kevésbé. Ugyanakkor, mint itt láttuk, még csak távolról ismerjük ezeket a kérdéseket, de az a három új forrás, amit a Bizottság javasol, abból kettő

legalábbis rendkívül erősen vitatható. Egyik a szén-dioxid-kvóták. A szén-dioxid-kvótakereskedelemben az árak a 6 eurótól a 18 euró között ingadoznak és rendkívül erősen spekulatív jellegű piac. Ha erre akarunk építeni bevételt, akkor minden évben teljesen különböző összegek fognak a Bizottság számláján szerepelni. Ez teljesen értelmetlen. Ugyanez igaz a műanyagokra. Nem gondoljuk teljesen komolyan, ha megadóztatunk egy bizonyos iparágat, akkor az nem fog változni. Következésképpen nagy valószínűséggel az eldobható műanyagok helyett bevezetnek újabb technológiákat, méghozzá nagyon rövid távon belül. Ergo azok a bevételek, amik itt szerepelnek, pillanatok alatt nullává válnak vagy legalábbis erősen erodálódnak. Tehát azok a többletbevételek, amit a Bizottság ezekből gondol, az többé-kevésbé, én azt gondolom, erősen eltúlzott, főleg az, hogy ezzel lesz majd a kompenzáció. Tehát ilyen értelemben a GNI-típusú befizetési arány vagy nagyobb arány a mi oldalunkról is, azt gondolom, támogatandó javaslat. Az egy másik kérdés, hogy nyilván a donorországok kevésbé örülnek ennek, ők másnak örülnek.

A következő kérdés az elosztás. Azzal én is egyetértek, hogy a földalapú támogatások bizonyos mérethatár alatt szükségesek, ugyanakkor azt is látni kell, hogy bizonyos mérethatár fölött gyakorlatilag semmi mást nem szolgál, mint a földtulajdonosok bérleti díjának a kifizetését. Tehát gyakorlatilag megjelenik a földhasználónál, majd utána egy az egyben továbbmegy valaki más tulajdonoshoz bérleti díj formájában, és innentől kezdve az a hatás, miszerint a modernizációt kellene szolgálni, a termelékenység-növekedést, bizonyos méretkategóriák fölött ezt nemigen éri el.

A következő a K+F. A K+F-et mindenki nagyon támogatja, de legyünk őszinték, minél inkább Brüsszelben döntenek a K+F-ről, annál kevesebb forrás jut nekünk. Jellemzően a központi, centralizált K+F-forrásköltést az európai nagy multinacionális cégek támogatják, részben azért, mert ez nekik egy pluszforrás, amihez viszonylag könnyen hozzá lehet férni, viszonylag nagy apparátusok mozdulnak ezekre rá. Ebből következően a magyar kkv-szektor, ezt lehet látni egyébként a közvetlen brüsszeli pályázatok esetében gyakorlatilag labdába nem rúg, akkor tud labdába rúgni, ha valamelyik pályázati kiírás megköveteli, hogy legyen, mondjuk, kelet-európai résztvevő, akkor lenyúlnak ide és akkor találnak, mondjuk, egy ELTE-t vagy egy Műszaki Egyetemet, amit be tudnak vonni egy részfeladat ellátásába. Tehát minél nagyobb ez a központosított K+F-keret, amit brüsszeli forrásból költenek, annál kevesebb forrás jut a magyar kkv-szektornak, de akár a nagyobb vállalati szektornak.

Én igyekeztem benne maradni az öt percben.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Végezetül pedig akkor Andor László urat, a Corvinus Egyetem docensét hallgatjuk meg. Tessék, parancsoljon!

Dr. Andor László egyetemi docens (Corvinus Egyetem) hozzászólása

DR. ANDOR LÁSZLÓ egyetemi docens (Corvinus Egyetem): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a lehetőséget, hogy hozzászólhatok, röviden próbálok néhány olyan dolgot mondani, ami még nem hangzott el vagy nem ebben a formában ebben a vitában.

Kezdeném azzal, hogy az EU költségvetésénél létezik egyfajta üvegplafon. Sokan ezt egy adottságnak feltételezik, hogy valahol az uniós GDP 1 százalékánál húzódik az Európai Unió költségvetésének a határa. Most ebből fakad egy hitelességi probléma az Európai Unió számára: az állampolgároknak nagyon nagy elvárásaik

vannak, az Unió emiatt próbál nagyon sok mindent koordinálni, de ehhez sok esetben viszonylag szerény forrást tud társítani, ami nagyon sokszor feszültséget okoz.

Felhívnam a figyelmet arra, hogy az Európai Parlament megpróbál egy lépést tenni annak érdekében, hogy ezt a hitelességi szakadékot át lehessen hidalni, hiszen az Európai Parlament, szemben a Bizottsággal, azt mondja, hogy az uniós GNI 1,3 százaléknál kellene meghatározni a költségvetés nagyságát. Magyarul: ne vegyük automatikusnak azt, hogy ha új dolgokat is akarunk finanszírozni, akkor a régiókat mindenképpen csökkenteni kell; adjuk hozzá az új igényeket a régiókhoz, ha azok indokoltsága fennmarad.

Azt gondolom, nagyon sokszor, hogy mondjam, e miatt az üvegplafonérés miatt nem is történik kísérlet arra, hogy bebizonyítsuk, az eddigi tételek igenis indokoltak, más formában, megreformálva, de mégiscsak szükség van ezekre. Valószínűleg időszerű lenne egy átfogóbb vizsgálat arról, mint ami nagyjából 40 évvel ezelőtt volt, az úgynevezett McDowell-jelentés, hogy valójában mekkora pénzmennyiség felett kellene az Európai Uniónak a saját költségvetésében rendelkeznie ahhoz, hogy az általa koordinált politikákat megfelelően tudja finanszírozni.

Egy biztos, és azt hiszem, itt mindenki ebbe az irányba szolt hozzá: az úgynevezett korrekciók vagy költségvetési visszatérítések fölött eljárt az idő, nagyon jó, hogy a brexit magával viszi a sírba ezt a fajta költségvetési módosítást, és tulajdonképpen időszerű lenne az is, hogy saját bevételei legyenek az Európai Uniónak, de minden konkrét példa, minden konkrét kísérlet valamilyen negatívumot is kétségtelenül tartalmaz, tehát nem lesz könnyű beazonosítani, hogy mi legyen az a saját forrás, ami kiváltja a tagállami hozzájárulásokat vagy azoknak egy részét a jövőben. Az ezt megelőző, eggyel korábbi javaslat a pénzügyi tranzakciós adót is az asztalra tette mint javaslatot, de úgy tűnik, ehhez a közösség jelen időszakban nem kíván ugyanabban a formában visszatérni.

Ha van ez az üvegplafon, és ha a szűkös határidő miatt ezt egyfajta adottságnak kezeljük, és mégiscsak vannak új prioritások, akkor valóban nincs más, mint a meglévő nagyobb tételeket, az agrárpolitikát és a kohéziót faragni, farigcsálni, még akkor is, ha ez fájdalmas és igazságtalan.

A kohézió esetében lényegében két lehetőség van: vagy szűkebb területre, kevesebb régióra vonatkozzon a kohéziós politika, vagy a társfinanszírozást változtatni, tehát azokat az arányokat, amelyekkel az Unió hozzájárul a területfejlesztéshez; egyik se könnyű. Tulajdonképpen a társfinanszírozással kapcsolatban arra hívnám fel a figyelmet, hogy ez még fenntartja a lehetőségét annak, hogy több régió legyen kedvezményezett, ennek következtében több régió érezze magáénak a kohéziós politikát, amelynek hiányában tulajdonképpen fennmarad egy negatív spirál, amivel szemben nehéz feltartóztatni a kohéziós politika erózióját.

Egy dologgal lehetne feltartóztatni: ha bizonyítani tudjuk ennek a forrásnak a jó színvonalú felhasználását, tehát ha meg tudjuk mutatni, hogy programszinten, projektszinten nagyon sok jó történet keletkezik ezáltal, és felelős pénzgazdálkodás zajlik a tagországokban, amelyek ennek a politikának a kedvezményezettjei. Na most, itt van nagyon sok teendő, mert a felhasználás rendkívül egyenetlen, az elmúlt időszakban, azt gondolom, Magyarország nem tartozott a minőségi értelemben jobban teljesítők közé, még akkor se, ha mennyiségi értelemben viszonylag gyors volt az uniós források lehívása.

Hogy a kondicionalitás mennyiben jelent megoldást, azt gondolom, itt jogosak a kételyek, tehát a kondicionalitást nem lehet túlzottan egymásra halmazni. Jelenleg is van egy úgynevezett makroökonómiai kondicionalitás, amit, úgy tűnik, a Bizottság

nem akar kivezetni, pedig olyan nagyon nagy szükség nem volt rá, nem is használták az elmúlt időszakban, ami a strukturális alapokat illeti, tehát a Regionális Fejlesztési Alapot vagy a Szociális Alapot. Túl sok kondicionalitással megterhelni egyazon pénzügyi eszközt, az nyilván a céloktól való eltérést vezet. Én a magam részéről pozitívabbnak tartom, ha a menedzsmentet reformáljuk meg, tehát nem azt gondoljuk, hogy ex post lehet eljárni, ha valami rossz útra megy és túl sok a visszaélés, hanem inkább ex ante kell akadályokat állítani, tehát olyan menedzsmentet bevezetni, amely mellett nem is jöhetnek létre azok az anomáliák, amelyekről oly sokat beszélünk mostanában.

ELNÖK: Köszönöm szépen, tisztelt uraim. Akkor a megismert szakmai álláspont, kormányzati álláspont ismeretében megnyitom a vitát. Az lenne a javaslatom - mivel sok témában alapvetően végül mégiscsak három darab tervezetről kell szavazni, amelyek a kormánypárti többség jóvoltából írásban is megvannak előttünk, a végén ezekről kell szavazni -, hogy tulajdonképpen két részre bonthatnánk a vitát. Ha a megismert adatok alapján vagy ehhez kapcsolódóan bárkinek kérdése van szakmai oldalról, akkor ezt tegyük meg, először a kérdésekkel foglalkozzunk, azt követően viszont kifejezetten magáról ezekről a tervezetekről folytassunk vitát, hogy milyen álláspontot képviseljen a bizottság.

Először is kinek van kérdése? *(Jelzésre:)* Tessék, parancsoljon, Mesterházy képviselő úr!

Kérdések

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen az előterjesztéseket, valóban sok hasznos információ hangzott el, különösen az utolsó körben, és talán egy kicsit más megközelítésből láthattuk ezeket a dolgokat.

Az első kérdésem. A menetrenden egy kicsit hamar túlléptünk, az EU-s választásokig ez nem fog megtörténni, hanem majd az új Bizottság, de ez nagyon sok hónapos csúszást fog eredményezni. Hogyan látja a kormányzat, ez miben fogja nehezíteni a 2021-től való indulását ennek a programnak? Hiszen ez jelentheti azt, hogy akár 2021-ben sem tudunk ezekkel a forrásokkal konkrétan semmit sem kezdeni. Tehát magyarul ez a menetrendcsúszás további problémákat okoz, ami gazdasági, költségvetési, egyéb más problémákat is jelenthet?

A másik ilyen kérdésem az lenne, hogy ezekkel az újabb, ha jól fogalmazok, forrásokkal kapcsolatban, amelyek az euró bevezetéséhez kötődnek, a konvergenciához, a különböző reformprogramok támogatásához vagy éppen a beruházásstabilizációhoz, mi a kormányzati álláspont. Például a konvergencia szempontjából mit tervez a kormány? Egyáltalán részt kíván-e venni ebben a programban? Van-e céldátuma az euró bevezetésének Magyarországon? Legalább tervbe vett céldátum, 2124 vagy bármi, csak valami, ami egy ilyen orientációs pontot jelenthet.

Még egy kérdésem lenne a tárgyalási pozícióról. Ha jól értettem a meghívott kormányzati vendégeket, akkor nagyjából az van, hogy ellenezzük, ellenezzük, ellenezzük, ellenezzük. Hol van ebben az a mozgástér, ahol azt mondjuk, hogy ellenezzük, azt nem ellenezzük, és ezért cserébe meg ott tessék nekünk adni valamit? Tehát hol van ebben a rugalmasság? Én értem, hogy az alap tárgyalási pozíció az, hogy minden maradjon úgy, ahogy van, és ezt most nem negatív értelemben értem; így egészen biztosan nem fog maradni minden, ahogy most van. Akkor hol látnak ebben valamilyen mozgásteret, ami a magyar érdekeket szem előtt tartja, de

mégiscsak rugalmasságot ad a tárgyalóknak ahhoz, hogy politikai felhatalmazás alapján megegyezést kössenek majd? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés? *(Jelzésre:)* Tessék, parancsoljon, alelnök úr!

CSÁRDI ANTAL (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. A kormányzati képviselőktől szeretném kérdezni - mert azt gondolom, egyvalami egészen tisztán kiderült az anyag kapcsán: a források hatékony felhasználásának hiánya állította elő többek között azt a helyzetet, ami a mostani, várható forráscsökkenést motiválja -, hogy tervez-e a kormány lépéseket tenni annak érdekében, hogy a források felhasználása hatékonyabban történjen meg. Ha igen, akkor melyek ezek? És várható-e, hogy egyébként a kormány felülvizsgálja a tárgyalások kapcsán az Európai Úgyészséghez való csatlakozásról hozott eddigi álláspontját? Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezen az oldalon... *(A kormánypárti képviselőkre néz.)* nincs hozzászóló. Akkor Varga-Damm Andrea képviselő asszony következik. Tessék!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Mindenekelőtt köszönöm a kormány jelen lévő képviselőinek azt, hogy tájékoztatást adtak nekünk elég széles körben, illetőleg nagyon köszönöm a szakértőknek, hogy megtisztelték ülésünket és hozzátették mindazt a tudást, ami nekünk is fontos abban, hogy majd állásfoglalást tudjunk tenni. Viszont kérnék a kormányzat képviselőitől bizonyos tájékoztatást, amely a többéves pénzügyi keret vonatkozásában elkészült írásbeli anyagban szerepel. Itt azt olvassuk, hogy „A Költségvetési bizottság véleménye szerint azzal,„ - mert a mi véleményünk már előre le van írva -,„hogy a tervezet szerint 2021-27 között az áfa csak 5 millió euró összköltség alatt lenne elszámolható, a nagyobb projektek esetében a hazai kedvezményezetteknel jelentős áfateher keletkezne.” Ennek kapcsán nagy tisztelettel azt kérném önöktől, hogy adjanak nekünk tájékoztatást ennek mértékéről. Tehát ha most megnézzük az elmúlt időszak finanszírozását, akkor ez nominálisan milyen összeget jelent, amely Magyarország érdekei szempontjából jelentős hátrányt jelentene. Tehát ha megtennék, hogy nominálisan valahogy valamifajta tájékoztatást adnak! Ha nem tudnak most szóban, mert nincs adatuk, akkor örömmel fogadom, ha ez írásban megtörténik.

A másik pedig: „a szakpolitikai célokra vonatkozó minimum költési arányok túlzóak és várhatóan nem hagynak elegendő forrást a közlekedés, szociális és területi fejlesztésekre, holott a Költségvetési bizottság úgy véli, hogy minél nagyobb mozgásteret kellene biztosítani a tagállamoknak, hogy maguk dönthessenek arról, mire fordítják a kohéziós politika forrásait.” A szóbeli előterjesztésükben vagy ismertetésükben ezt a részt vagy erre irányulóan nem hallottam *(Dr. Szűcs Lajos: Dehogynem!)* elegendő álláspontot, akkor ezt hadd kérjem. És esetleg megtennék, hogy pár mondat erejéig ezt kiegészítik, hogy a mi döntésünkben sokkal tájékozottabbak lehessünk? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés van-e? *(Nem érkezik jelzés.)* Egyelőre nincs. Akkor kormányzati munkamegosztásban, uraim... *(Jelzésre:)* Helyettes államtitkár úr, öné a szó, tessék!

DÁNYI GÁBOR helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Úgy döntöttünk, hogy a legtöbb kérdés talán szabályozási volt, úgyhogy próbálok én válaszolni, ami kimarad, azt az urak majd kiegészítik.

A csúszás milyen következményekkel járhat? A szabályozásban három forгатókönyve van az Európai Bizottságnak arra, hogyha egy adott évben nincsen elfogadott költségvetés: az utolsó év költségvetésével megy tovább, az elmúlt hét év átlagával megy tovább vagy nincsen kohéziós politikai forrás, minden tagország saját maga mehet a programokkal. Majd az elszámolási időszak megnyílik '21 januártól, de abban az adott évben nem finanszíroz, tehát nincs kiadási oldal magyarul. Ez a három lehetőség van, vizsgáljuk mi is ezeket a jogi lehetőségeket, még soha nem használta az Európai Bizottság, amióta mi tagok vagyunk, úgyhogy nincsen ebben gyakorlatunk. Jelenleg a vizsgálata van, de ez a három elvi irány van arra az esetre, ha '21. január 1-jére nincsen elfogadott költségvetés és hozzá kapcsolódó szabályrendszer.

Hol van a mozgástér? Én csak a legfontosabb témákat említettem, de számos olyan ügy van, amire egyébként képviselő asszony rá is kérdezett, például a forrásallokációs arányok, tematikus koncentrációk, európai szemeszterhez való kapcsolódás, ex ante feltételek, tehát az előfeltételek, amiket teljesíteni kell, tehát sok-sok olyan részszabály van, amit most nem akartam itt az időkeret miatt részletezni, de vannak olyan szabályok, amelyek a korábbihoz képest szigorodnak vagy módosulnak, de adott esetben bizonyos megállapodások mentén el tudnánk engedni vagy tudnánk ott további engedményeket tenni.

A tárgyalások menetével kapcsolatban még talán annyi, és hogy hol nem tudunk engedni: talán ez az anyag is tartalmazza, illetve említést tettünk arról, hogy melyek azok a tételek, amelyeket az együttdöntési mechanizmus szintjére szeretnénk felhúzni a jogszabályokból. Tehát az MFF elfogadása mint költségvetés elfogadása az tanácsi szint, a jogszabályok elfogadása az nem. Tehát amiket az együttdöntési szintre szeretnénk felhozni, azok a redline-ok vagy sarkalatos kérdések, amelyekben nem szeretnénk engedni, ez a társfinanszírozás, n+3, allokációs kérdés stb., egyhangúsági szintre felhúzni, az NFF-szintre.

Az áfaproblémával kapcsolatban nem tudom most a pontos számot megmondani, de meg fogjuk mondani, nagyon hamarosan meg fogjuk küldeni a bizottság számára, hogy mekkora ez az összeg, amivel most érintettek vagyunk. De sok tízmilliárdos nagyságrend egészen biztos.

A költési arány. Tematikus koncentrációkat határoz meg az Európai Bizottság, ebben az időszakban 11 ilyen tematikus koncentráció van, ez ötre vagy hatra csökkenne a javaslat alapján. Tehát meghatároz olyan területeket, amelyekre ezt a forrást el kell költeni. És nemcsak operatív programok metszete van egy-egy tagállamnak adott forrásnak, hanem tematikus koncentráció szintjén is meg van határozva, hogy egyes témákra mennyit kell költeni. Ebben való mozgástér az, amiről az anyag szól. Ugye három alapból van: Regionális Beruházási Alap, Kohéziós Alap és Szociális Alap, és az ESZA-típusú források magas aránya kicsit problémás, egyrészt Magyarország nehezebben tudja felhasználni, Magyarországon még elég sok az infrafejlesztési igény, ezért mi a Regionális Beruházási Alap és a Kohéziós Alap forrásainak maximalizálásában vagyunk érdekeltek. Míg a bizottsági javaslat az ESZA-típusú források kissé előtérbe helyezését javasolja a Kohéziós Alap kárára. Tehát ezt mi támadjuk, vagy ezzel nem értünk egyet, de itt is van mozgástér.

Ha szabad még korábbi észrevételekre is reagálni: több olyan szabályozási elemet vezet be a Bizottság, amely a tagállami döntéshozatali mechanizmusból a bizottsági döntéshozatali mechanizmusba tereli a forrásokat. Félidei felülvizsgálatot

szeretne, ami jelenleg is van, de erősítené az ehhez kapcsolódó szankciókat. A hét évet felosztaná 5+2 évre. Teljesítménytartalékokat vezetne be, a nem teljesítők forrásait elvonná. És itt jön képbe a Horizon 2020 kérdéskör is. Tehát szerintünk a szubszidiaritás elvével és az osztott felelősség elvével ellentétes az, hogy a források Bizottság irányába való mozgására tesz javaslatot. Tehát a rugalmasságot ő úgy érti, hogy az Európai Bizottság mozgásteret legyen rugalmasabb, tehát ő a költségvetésben több rugalmasságot kapjon, ezért elvon forrásokat, jogokat a tagországoztól, ha valamilyen teljesítmények vagy feltételek nem úgy alakulnak. Mi a rugalmasságot abban értjük, hogy a tagország a programok felhasználásán belüli rugalmasságát könnyítsék és szabják meg. Ez is egy olyan probléma, amiről itt szó esett, de gondoltam, hogy erre érdemes kitérni.

Egyébként, ami kétszer is szóba került, azért még egyszer megemlíteném, mert szerintem nagyon fontos: a Horizon 2020 mint innovációt támogató, közvetlen európai uniós forrás 95 százaléka a régi tagországokhoz ment. Tehát az új tíz tagország 5 százalékot tudott elvinni a forrásokból. Ezért is ellenezzük a központi irányítás alá vont források arányának növelését, mert ezek az arányok a jelenlegi tapasztalatok.

Még egy dolgot említenék talán, és elnézést, hogy nekem kicsit talán más az álláspontom, a kohéziós politika hatékonysága vagy eredményessége tekintetében. Én úgy tudom, hogy az Európai Bizottság összes politikája közül ez a legtöbbet értékelt politika. Tehát itt külön szabályrendszer van arra, hogy egy tagországnak egy-egy program felhasználásakor milyen értékeléseket kell folytatnia. Az egész program úgy indul, hogy van egy ex ante értékelés, meg kell mondani, hogy mi az, amit problémának látunk, milyen beavatkozásokat teszünk, stratégiát kell alkotni, van egy ongoing értékelés a végén, van egy ex post minden programra. Én nem ismerek olyan politikákat, amelyek ilyen részletezettséggel kerülnek értékelésre. Magyarország '14-20-as forrásainak felhasználását 54 darab értékelésben kell lejelentennünk az Európai Bizottságnak. Tehát amikor egy EFSI-programra, ami ugye a Juncker-terv pénzügyi eszköze, értékelés nélkül forrásokat emelünk rá, akkor én nem tartom azt teljesen konzekvensnek, hogy azt mondjuk a kohéziós politikára, hogy egy nem értékelt és a hatékonysága megkérdőjelezhető politika.

Köszönöm szépen a lehetőséget, és a többi ügyben átadom a szót a kollégáknak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kinek adhatom át a szót? *(Jelzésre:)* Államtitkár úr, tessék, parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm szépen a szót. Csatlakoznék helyettes államtitkár úrhoz, én is reagálok, és megpróbálok válaszolni arra, amit Mesterházy Attila képviselő úr, illetőleg Csárdi Antal alelnök úr vetett fel. Mind a kettő szerintem a kohéziós politika forrásaihoz és a források felhasználásának hatékonyságához kapcsolódik.

Mesterházy képviselő úr azt kérdezte, hogy a reformtámogató eszköz vagy program kapcsán mi a kormányzati álláspont. Úgy látjuk, hogy az Európai Bizottság ezzel az új eszközzel lehasítana forrásokat az egyébként felzárkózást támogató kohéziós és strukturális támogatásokból, és erre egy úgymond külön mechanizmust hozna létre. Mi azt gondoljuk, hogy maga a kohéziós politika a felzárkózásról szól, tehát ha ezeket a forrásokat hatékonyan tudjuk felhasználni, akkor az az alapvető cél tud érvényesülni, hogy egy közös piacon a fejletlenebb régiók, illetőleg résztérségek

fel tudjanak zárkózni. Ezért mi nem tartjuk szükségesnek a kohéziós politika felszeletelését.

Ami a források felhasználását illeti, én is vitatkoznék Csárdi Antal alelnök úrral, aki azt mondta, hogy a források felhasználásának rossz volta vagy hatékonytalan volta jellemzi Magyarországot. Én a nyilvános, az Európai Bizottság által publikált kohéziós jelentésre hívnám fel a figyelmet. Ebben a kohéziós jelentésben az Európai Bizottság az egyes régiók gazdasági fejlettségét nézte meg, azt hiszem, 2016-os az utolsó dátum, és 2008-hoz képest viszonyította ezt, illetőleg megnézte, hogy a munkanélküliség tekintetében mi változott. Azt gondolom, a magyar adatok eléggé egyértelműek: ha az elmúlt évek növekedési számaint megnézzük, a 2013-as növekedési fordulat óta minden évben érdemben nagyobb volt a magyar gazdaság bővülése, mint az Európai Unió átlaga, és bizony vannak olyan negyedévek, ahol a térségben is kimagaslónak tekinthető a magyar növekedési adat.

Én azzal maximálisan egyetértek, hogy nincs olyan ország, ahol ne lenne úgynevezett holtteherveszteség, ahol ne lenne egy forrásfelhasználás kevésbé hatékony vagy adott esetben ne találnánk példákat arra, hogy egy támogatott beruházás aztán nem fordul termőre, de összességében mégis azért a forrásfelhasználás egyik fokmérője az, hogy a gazdasági fejlettségben vagy a munkanélküliségben mi történt. Ilyen szempontból, azt gondolom, Magyarország a nettó kedvezményezett országok között igenis jó szerepben van.

Nézzük meg ezt a kohéziós jelentést! Azt látjuk, hogy vannak olyan tagállamok, akik több mint három évtizede nettó kedvezményezettek, Portugália, Spanyolország, Görögország, és nézzük meg, hogy milyenek a forrásfelhasználási arányok. Ilyen szempontból a kondicionalitást én megértem, megértem, amikor a német meg a holland adófizetők azt kérdezik, hogy mi történik azokkal a pénzekkel, amelyeket a szegényebb régióknak vagy országoknak biztosítanak. Ha azt látjuk, hogy három évtizede kapnak forrásoknak, és nincsen felzárkózás, akkor valóban megkérdőjelezhetik a pénzek felhasználását, hatékonyságát. Azt gondolom, Magyarországon is és a térségben is, ha a makroadatokból indulunk ki, azért mégiscsak azt látjuk, hogy volt egy érdemi felzárkózás.

Ezek a számok azért arra is rámutatnak, ha itt a mediterrán országokat vagy a közép-kelet-európai országokat nézzük, hogy értelemszerűen az európai uniós források nem jelentik, nem jelenthetik kizárólag a kulcsát a gazdaság felzárkózásának. Azt gondolom, alapvetően a gazdaságpolitika minősége határozza azt meg, hogy van-e felzárkózás vagy nincs, de ezt a felzárkózást, amit a közösségi szabályok célul tűznek ki, vagy amiben, talán mondhatom, politikai konszenzus van az Unió különböző intézményei, testületei, a tagállamok vezetői között, azért a kohéziós politika jól tudja szolgálni.

Mesterházy Attila képviselő úr az euró bevezetésének időpontja kapcsán tett fel kérdést. Azt tudom mondani, hogy a magyar kormányzatnak voltak olyan időszakai, amikor kijelölt a kormányzat céldátumot, amit aztán nem tudtunk teljesíteni. Azt gondolom, csak olyan vállalást célszerű tenni, amit tudunk tartani, ha viszont vállalást teszünk, akkor azt célszerű megnézni, hogy mi áll az érdekünkben. Itt neves egyetemi oktatók is vannak, akik talán meg tudják azt erősíteni, hogy a különböző közgazdasági alapú kutatások azt hozták ki, hogy az eurózóna nem egy optimális valutaövezet, tehát maga az eurózóna, ahogy működik, illetőleg amilyen a belső működése, nem optimális a jelenlegi struktúrájában sem. Ez alapvetően azt a kérdést teszi fel, hogy érdekünk-e nekünk siettetni egy nem optimális övezetbe történő csatlakozást, egy olyan övezetbe történő csatlakozást, amelynek azért belső problémái is vannak.

Ilyen oldalról tehát, azt gondolom, nemcsak azt kell nézzük, hogy Magyarország a maastrichti kritériumok tekintetében, az írott kritériumok tekintetében vagy a közgazdászok által említett további, mondjuk, reálkonvergencia-kritériumok tekintetében mikor tudna csatlakozni az eurózónához, hanem azt is, hogy az eurózóna maga milyen állapotban van. Ezekből kiindulva gondolja úgy a kormányzat, hogy nem célszerű egy konkrét dátumot meghatározni jelenleg a csatlakozás időpontjaként. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Jelzésre:)* Igazgató úr, tessék, parancsoljon!

MOLNÁR BALÁZS európai igazgató (Miniszterelnökség): Köszönöm szépen. Államtitkár úr, helyettes államtitkár úr gyakorlatilag minden szempontra kitért már, én három rövid mondatot mondanék a rugalmassággal kapcsolatban.

Azt gondolom, számos esetben az Európai Bizottság által megjelölt cél megfelelő, és Magyarország támogatni is tudná azt akár az új kihívások kezelésével kapcsolatban is. Magyarország egyetért azzal, hogy komolyabb forrásokat kell például fordítani a migrációs krízis kezelésére, azonban azt látjuk, hogy jelen pillanatban a 80 százaléka az előirányzott forrásoknak nem a tagállamok határvédelmi költségeinek az elszámolását segíti és nem a migrációs beáramlás megállítását, hanem például a Frontex ügynökség erőteljes felfejlesztését írja elő.

Ugyanezt mondhatjuk el a központi irányítású programoknál is. Ilyen például a hálózatfinanszírozási eszköz, amely szintén egy olyan központi irányítású program, ahol Magyarországnak viszonylag kevés forrást sikerült lehívnia. Amennyiben a felhasználási szabályok úgy alakulnak, hogy azzal például a Kohéziós Alap csökkentése miatt a nagy infrastrukturális beruházások finanszírozása nehezebbé válik Magyarországon, és ezt a CEF-ből, a hálózatfinanszírozási eszközből tudnánk finanszírozni, és például ez az eszköz olyan kelet-európai vagy közép-kelet-európai gigaprojekteket is finanszírozna, mint a Via Carpatia, ami összeköti a Balti-tengert Görögországgal, egy autópálya-hálózat, abban természetesen Magyarországnak is része lenne, és ezt természetesen tudnánk támogatni. Tehát itt is van rugalmasság, amennyiben a felhasználási feltételek úgy alakulnak, hogy ezt az igen aránytalan földrajzi diszkrepanciát orvosolni tudjuk.

A Horizon 2020-ról szerintem mindannyiunk között egyértelmű volt az elemzés. Horizon Europe-ként továbbmegy ez a program, abszolút támogatja a kormány azt, hogy kutatásfejlesztésre, digitalizációra komolyabb forrásokat fordítsunk. Magyarország is, de az Európai Unió egésze is a globális versenyben ez ügyben igencsak lemaradt, tehát erre nagy szükség van, azonban azt nem tudjuk támogatni, hogy gyakorlatilag nettó befizetői legyünk az Unió egyik legnagyobb programjának, miután jóval nagyobb a hozzájárulásunk, mint az abból lehívni tudott források. Itt vagy nemzeti borítékkal, vagy a kiválósági kritérium olyan módosításával, ami figyelembe veszi az eltérő egyetemi hálózatokat, eltérő kutatóközpontokat - azt gondoljuk amúgy, hogy Magyarország kutatókban, kiváló elmékben mindig is nagyon jól állt. Azt kell megtalálni, hogy ezekből a programokból hogyan tudunk úgy finanszírozást elvonni, hogy ezzel is enyhítsük azt, hogy a kohéziós forrásokból az ismert okok miatt alacsonyabb részesedésben részesüljünk. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most azt javaslom, hogy mielőtt rátérnénk a tervezetek vitájára... *(Mesterházy Attila: Véleménykörben szerettem volna jelentkezni! - Dr. Varga-Damm Andrea: Én is a véleménykörben!)* Akkor szerintem

ez a része következik, csak egyidejűleg azt is kérem, hogy az elhangzott szakmai háttér, a néhány száz oldalas előterjesztések ismeretében a véleményeket részben koncentráljuk. Itt van előttünk az írásos tervezet, erről fogunk szavazni, erről fogunk álláspontot kialakítani. Kérem, hogy akkor ezt ilyen összetetten kezeljük már.

Mesterházy Attila úr jelezte, hogy szólni kíván. Tessék, parancsoljon!

Vélemények, hozzászólások

MESTERHÁZY ATTILA (MSZP): Köszönöm szépen. A véleménykörben szeretnék egy rövidebb ilyen állásfoglalást abban tenni, hogy szerintem az a magyar nemzeti érdek, hogy minél több EU-s forrásunk legyen, és ezek hatékonyan legyenek felhasználva. Itt sokféle pártpolitikai vitánk lehet, ez a témakör szerintem nem tartozik ide, tehát nekünk is ellenzékiből az a célunk, hogy valamilyen formában, persze ebben nekünk korlátosak az eszközeink, mégiscsak segítsük azt a kormányzati szándékot, hogy Magyarország, most leegyszerűsítve, több forráshoz jusson, és azt megfelelően tudja felhasználni, kellően rugalmasan, ahogy ez itt elhangzott többször. Tehát szerintem ebből érdemes kiindulni.

Ahogy az elmondottakból is kiviláglott, vannak olyan rövid távú célok, amit el kellett ezzel kapcsolatban érni. Az egyik a menetrend, hogy azzal valamit kell csinálni, esetleg be lehet akkor gyorsítani; hogy a források azok az Európai Unió egészében is valahogy növekedjenek, és annak a struktúrája megbízható legyen és ne iparági trendektől függjön akár. A harmadik az, hogy a magyar támogatás értelem szerűen ne csökkenjen - most nagyon leegyszerűsítve beszélek én is erről az idő rövidege miatt -; és a szabályok ne változzanak, nagyjából, a forrásfelhasználásnak a szabályai. Illetőleg ötödik pontként én magamnak felírtam ezt a rugalmasság vagy pedig másik oldalról megközelítve, hogy ez a központosítási törekvés ne erősödjön föl. Ha megengednek egy ellenzéki félmondatot: attól, hogy van egy rossz kormányunk, még nem kell az egész rendszert fölborítani, mert lesz jobb és akkor meg nehéz visszacsinálni a dolgokat. Tehát magyarul: az nem jó irány semmiféleképpen, ha ebbe az irányba halad az Európai Bizottság vagy a trend.

De azt is látom, hogy azért vannak olyan külső körülmények meg belső adottságok, amik azért nehezítik ezeknek a céloknak az elérését. Az egyik szerintem a politikai helyzet. Ez jelenti az Európai Unión belüli politikai helyzetet is, hiszen sokszor nagyon jól cseng az Ausztria az első, Olaszország az első, Magyarország az első szlogen, csak amikor ilyen tárgyalásokat folytatunk, ez pont hátráltatja a magyar nemzeti érdek képviselését, hiszen a populistáknak a hatalomra jutása bizony azokat a hangokat erősíti föl, hogy ne adjunk több pénzt erre se, arra se, meg mi a francot akarnak a szegényebb tagországok, ahogy az itt elhangzott, hiszen itt a német, holland, skandináv pénzekből finanszírozzuk ezeket a fejlesztéseket, és ehhez képest Svédország az első, Németország az első meg az olasz állampolgár az első, nem pedig a magyar meg a lengyel meg a stb. Tehát azt gondolom, hogy ez hosszú távon komoly nehézséget okoz a magyar nemzeti érdek érvényesítése szempontjából.

A másik ilyen nehézség, hogy sok minden választ lehet erre persze adni vagy magyarázatot, inkább így fogalmazok, de alapvetően az, hogy Magyarországon mindig az EU - más országban is csinálják, félreértés ne essék, mert csábító politikai eszköz -, Brüsszel a bűnbak a történetben, és Magyarország mindig, most éppen legutóbb a miniszterelnök úr is a beszédében egy ilyen apokaliptikus víziót vázolt az Európai Unióról és Brüsszetről, valószínűleg ez sem segíti ezt a magyar tárgyalási pozíciót. Illetőleg hogy minden témakörben - itt szó volt, Bod Péter Ákossal egyetérttek, az Európai Ügyészség kérdéséről - a magyar kormány ezzel ellentétesen megy, és

folyamatosan Brüsszelből csinál bűnbakot, akkor valószínűleg azért ez sem könnyíti meg a tárgyalók helyzetét.

És van két konkrét nehézség is. Az egyik valóban a jogállamiság helyzete. Én azt gondolom, hogy az egy érthető elvárás az Európai Unió részéről, ha van egy integráció, van egy együttműködés és annak vannak keretei, akkor ezeket a kereteket nem lehet lábbal tiporni vagy lerombolni. És ebben, hogy az Európai Unió lépett, az én álláspontom az az, hogy ugyan valóban kaotikus, ahogy szeretné ezt tenni, de ettől függetlenül inkább el van késve, mintsem hogy helytelen döntést vagy folyamatot indított volna el.

A másik ilyen konkrét dolog az EU-s források felhasználása. Én értem, hogy statisztikai mutatókkal biztosan ki lehet mutatni még akár tényszerűen is, hogy milyen sikeresek ezek a forrásfelhasználások, de azért nem ezek uralják a külföldi és egyéb más médiát és véleményeket, hanem az, hogy éppen hol, milyen kisvasutat meg nem tudom, kicsodát építenek uniós forrásból, ami természetesen elenyésző összeg ahhoz képest, amennyit költünk, és biztos 90, nem tudom, hány százalékban helyes dolgokra költünk, de mégiscsak ezek szimbólumokká váltak Magyarországon. Legutóbb éppen egy svéd néppárti képviselő kezdeményezte azt, hogy az Orbán-beszédre milyen Európai Unió által finanszírozott kisbuszokkal vitték a tüntetőket. Nem tudom, hogy vitték-e vagy nem, félreértés ne essék, de alapvetően ezek az ügyek szintén ezt a hatékonyságimídszet jelentős mértékben rombolják. És akkor valóban jönnek a német, holland és svéd állampolgárok, hogy mi a csudának költjük a pénzünket arra, hogy Magyarországon meg ellopják őket vagy éppen Görögországban, Olaszországban, de most az engem kevésbé érdekel, sokkal inkább Magyarország.

Emellett valószínűleg a kormányzatnak ebben a tekintetben az átláthatóságot jobban szolgáló mechanizmusokat kellene kialakítania, ahogy elhangzott itt korábban is. Az olyan szabály- és mechanizmus vagy keretrendszer felállítása, ami eleve kizárja - ahogy itt erről szó volt - a különböző ilyen problémákat, az egészen biztosan közelebb visz bennünket a megoldáshoz és ahhoz, hogy ilyen szempontból valóban a magyar nemzeti érdeket tudjuk képviselni. *(Dr. Szűcs Lajos távozik az ülésről.)*

Egy rövid kommentár államtitkár úr mondatához: az, hogy az eurózónához mikor csatlakozunk, és hogy milyen céldátumot tűzünk ki, én ezt úgy gondolom, hogy a céldátum mindig inspirál is, tehát azért szoktak határidőket adni, hogy valamit be tudjunk fejezni arra a határidőre, és ha nincs határidő, akkor sokszor az a tapasztalat, hogy a munka sincsen elvégezve, hanem mindig lehet tologatni a történetet. És persze azt kockáztatjuk vele, hogy nem tudjuk határidőre megcsinálni, de mégiscsak törekszünk, hogy ezt meg tudjuk tenni. Kettő, hogy én ezt abszolút értem, és közgazdaságilag is igazolható biztos, hogy politikai döntés magához a zónához való csatlakozás, na de a feltételek teljesítése az egy gazdaságpolitikai szükségszerűség. Tehát az, hogy a feltételeket Magyarország teljesítse és az, hogy aztán konkrétan mikor csatlakozunk a zónához, ez szerintem két külön döntés és teljesen más megfontolások kell hogy legyenek mögötte.

És még egy vélemény. Sokat beszéltek arról, hogy az EU a migrációs kérdést hogyan kezeli, és milyen forrásokat fordítanak rá. Én azt gondolom, hogy nagyon sokat arra koncentrálnak az EU-ban is, hogy a határvédelem - most hogy ez Frontex formájában, vagy hogy -, hogy erre költsenek minél több pénzt, és a nagyobb baj általában utána jön, amikor az integrációra nem költenek elég pénzt. Tehát akik már itt vannak és akik már az Európai Unión belül vannak valamilyen legális formában, az ő integrációjuk szerintem hasonlóan fontos lenne. Tehát talán a magyar kormány abban is tehetne javaslatot, hogy nemcsak a határvédelemre, hanem a már itt lévő

személyek integrációjára is nagyobb forrásokat fordítsunk, minden erre költött pénz sokkal olcsóbb lesz, mint később a problémákat kezelni. Köszönöm, elnök úr.

ELNÖK: Köszönöm szépen. V. Németh Zsolt alelnök úr jelezte, hogy szólni kíván. Tessék, parancsoljon!

V. NÉMETH ZSOLT (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. A Költségvetési bizottság tagjaként úgy vélem, hogy elsősorban az a feladatunk, hogy a következő európai uniós programozási időszakra vonatkozó rendeletnek a költségvetésre gyakorolt hatásait nézzük, de nyilvánvalóan a költségvetés megalkotása, léte nem öncél, hanem társadalompolitikai célokat szolgál. És én magam sem tudom függetleníteni magam attól, hogy én egy vidéki képviselő vagyok, 127 települést képviselek, ezért aztán, amikor az európai uniós rendelettervezeteket vizsgáljuk, akkor egyfajta megközelítési mód az is lehet, hogy megnézzük, ezek mennyire vannak összhangban az európai uniós szerződésben rögzített elvekkel. És akár idézhetnék is, de az ottani fejlesztési célok között kifejezetten megjelenik például a vidéki térségek fejlesztése, a ritkán lakott térségek vagy akár az ipari krízishelyzetben lévő térségek, demográfiai válsággal sújtott stb. Ha a vidéki térségekre koncentrálunk, akkor kijelenthetjük, hogy bizony ez hangsúlyosan nem szerepel ezekben a tervezetekben, ha valamiféle hiányosságot megállapíthatnánk, akkor az az, hogy túlságosan is szakpolitikai célú és - a vidékfejlesztéssel foglalkozó kutatókkal is egyetértve - ágazati megközelítést tartalmaz, és bizony nehezen vezethető le ebből az, hogy amúgy a vidéki térségek, amely olyan 40 százalékát jelenti Magyarországnak érintett népességben, nem keverendő össze a körülbelül 5 százalékot érintő agráriummal, azokra ebből mi következik. Tehát úgy vélem, hogy az elfogadása esetén a tagállamokra, így Magyarországra is külön feladat hárul, hogy a vidéki térségekre forrást alokáljon külön, teszi ezt a magyar falvak programjával is.

Csupán két dologra szeretnék még reagálni. Az első az, hogy mindig egyszerűsítés van meg rugalmasság, ez politikailag korrekt, de ezt be kell emelni az elejére mindjárt, mert ez elvárás. Ugyanakkor ez soha nem valósul meg, és azt kell mondjam, hogy szinte törvényszerű. Nézzünk egy agráriumban lévő példát: pénzt adunk azért, földalapú támogatást - és azzal arányos -, ahogy megművelik a földet. Ebből bizony az következik, hogy a rendszerváltozáskori helyzettel ellentétben nemhogy parlagon levő területek vannak, hanem azt is felszántják, amit nem kellene. Ezért aztán utána születik egy szabály, hogy lesz egy zöldítés. Ez nem lesz egyszerűbb, hanem bonyolult lesz. És nyilvánvalóan a zöldítés egyébként más fontos célokat szolgál, természet- és környezetvédelmi célokat, amely egyébként egyre nagyobb súlyt foglal el az MVA-n belül, nagyon helyesen.

Itt azért azt is rögzítsük, hogy maga az agrártámogatások rendszere nem feltétlenül az agrárgazdát szolgálja csak, mert az agráriumnak nemcsak az a feladata, hogy kiváló minőségű élelmiszerrel ellássa az országot, hanem mint a természet karbantartója gondoskodik a természet megőrzéséről. És ott van a harmadik deklarált elem, aminek a jelentősége egyre csökken ebben a tervezetben is, ez pedig az, hogy ezáltal biztosítsa a vidék életterét, belakását, az ottani életminőséget növelje.

Az eddigi hasznosulással kapcsolatban megint csak hadd mondjak példát! A 2010-es évek elején azért volt arra példa, én magam is felavattam olyan kultúrházat, integrált közösségi szolgáltató teret, lánykori nevén falusi kultúrházat, amelynek a fogadására az 500 fős faluban átmentünk a 200 méterre lévő zsír új művelődési házba. Tehát lehetőségeket adtak ilyenre is, ha nem jól szabályozunk. Ez egyébként az azt megelőző kormányzati ciklusban kiírt pályázat alapján történt, aminek a

lehetőségét elzártuk, ugyanakkor az törvényszerű, hogy a fejlesztési forrásokból zömében infrastrukturális fejlesztések is történjenek meg, hiába hangsúlyozzuk, hogy azok nem termelőek; és azért, mert nincs meg. Ennek szükségszerűsége egyébként akkor lepleződik le, amikor például egy határon átnyúló programot hozunk létre, mondjuk, osztrákokkal, és akkor közös turisztikai fejlesztés van. Az osztrákok már programcsomagokat akarnak csinálni, kerékpáros fejlesztési programcsomagokat, térképet meg annak a promócióját, marketingjét, nálunk meg a kerékpárutat. Tehát ezeket először meg kell építeni, de azt hiszem, a lemaradásunk e tekintetben jelentősen csökkent. Ezek mind-mind hozzátartoznak az életminőséghez.

Vagy egy elem, Molnár László elnök úr gondolataira válaszolva, aki nyilván az agrárium irányából közelítette meg az agrártámogatások rendszerét, hogy azt odaadja valaki másnak. Én ezt olyan nagy bűnnek, mármint a SAPS-támogatás részét, nem tartanám, hiszen ezen források jelentős része azokhoz a nyugdíjas nénekhez megy, akiknek egyhavi nyugdíjat jelent még a földbérleti díj, segít fenntartani a vidéket. Tehát nemcsak az a feladata, még egyszer mondom, hogy magát az agrárgazdálkodást fejlessze, hanem a vidék fennmaradása is.

Zárva ezt a dolgot, ezt az elemet, kifejezetten hiányolom, hogy deklarált módon vidékre szóló források nem szerepelnek benne, és erre nyilvánvalóan a kormányzat megfelelő választ is ad a hazai fejlesztési források képzésénél. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Nekem jelezte még Bósz Anett képviselő asszony, és egyébként Varga-Damm Andrea következik, de majd csak Hargitai úr után. Képviselő asszony, öné a szó. Tessék, parancsoljon! *(Csárdi Antal távozik az ülésről.)*

BÓSZ ANETT (független): Köszönöm a szót, elnök úr. Nagyon köszönöm mind a beszámolókat, mind a professzor urak véleményét. Én onnan szeretném megközelíteni ezt a hozzászólásomat, hogy azért a mindenkori kormányok kötelessége a globális trendekhez való igazodás, és az, hogy hogyan segíti a saját országát, gazdaságát, társadalmát abban a folyamatban, hogy ez minél sikeresebb legyen.

Én magam a következő európai költségvetési ciklus elvi háttérét mindenképpen abban látom, amit professzor úr az Európai Unió közjóságainak nevezett. Én úgy nevezném őket, hogy a XXI. század legnagyobb kihívásaira kell európai szinten választ adni, és olyan választ, amely egyúttal a komplett közösség és minden európai uniós állampolgár jólétét hosszú távon is segíteni tudja, stabilizálni tudja úgy társadalmi, mint gazdasági értelemben. Gondolok itt arra, hogy a közös kül- és biztonságpolitikával hányadán állunk, hányadán állunk a külső határvédelemmel és azzal, hogy ez egy közös európai feladat, nem nemzeti határok vannak, hiszen éppen erről szól a schengeni övezet, hogy már nem nemzeti határokon gondolkodunk, hanem abban, hogy hogyan tudjuk a komplett közösség külső határait megvédeni.

Képviselőtársam beszélt már arról, hogy a migrációs kérdés megoldáskeresési folyamatában egyáltalán nem mindegy, hogy az ideérkezők integrációjára és lehetséges társadalmi útjuk lehetőségeire mennyi pénzt áldoz ez a közösség, tehát alapvetően a jelenlegi változás tűnhet úgy magyar szempontból, mint ha hátrányosan érintene bennünket, ugyanakkor a közösség gazdasági és társadalmi jövőjét illetően mindenféleképpen előremutatónak tekinthetjük ezeket a változtatásokat.

Még egyszer mondom, hogy mint egy, az Európai Uniót tekintve kevésbé fejlett gazdasággal és társadalommal rendelkező ország, igen, az agrárfejlesztések nagyon

fontosak, ugyanakkor nem elfelejthető az, hogy mi ennek a közösségnek a tagjaként a komplett közösség fejlődésében és fejlesztésében is érdekelték vagyunk, és megfontolandó legalábbis adott esetben rövid távon lemondani bizonyos tagállami előnyökről annak érdekében, hogy a közösség aztán jól és stabilan tudja fejleszteni a saját jövőjét.

Néhány szót szólnék arról is, hogy önök hivatkoznak jogállamiságra, egyenlő bánásmód elvére, a szubszidiaritás elvére, de az Európai Unióval éppen abban áll a vitájuk, hogy ezek ma Magyarországon nem valósulnak meg, és most ennek talán az egyik legfájóbb példája az önkormányzatok jogköreinek csorbítása, a helyi közösségek jogainak csorbítása. Tehát olyan társadalmi és politikai folyamatok mentek végbe ebben az országban, amelyek alapján a magyar kormány legalábbis csökkent hitelességgel hivatkozik ezeknek az elveknek a megvalósítására európai szinten. Hadd idézzem ide a Human Freedom Index 2017-es listáját, amely alapján mind a gazdasági, mind a politikai szabadságjogainkat tekintve Magyarország hat helyet csúszott vissza ebben a listában; ez minimum elgondolkodtató kell hogy legyen a magyar kormány számára.

Természetesen a magyar kormánynak ki kell állnia akár a magyar agrárszektorért, akár azért, hogy a kohéziós és fejlesztési alapokból minél jobban és minél hatékonyabban részesedhessen az országunk, ugyanakkor azt nem felejthetik el, és a magyar kormány nem felejtheti el, hogy amennyiben várunk valamit a közösségtől és a közösség nettó befizetőitől, úgy mind a magyar állampolgárok, mind pedig a többi tagország felé olyan európai alapszabályokat kell tudnunk betartani, amelyeket jelen pillanatban a magyar kormány nem teljesít.

Éppen ezért érvelnék amellett, hogy amennyiben a tárgyalási pozíciójukat erősíteni kívánják, és Magyarország pozícióját erősíteni kívánják, úgy elsősorban figyelni kell azokra a jelzésekre, amelyek Magyarország jogállamiságát, illetve demokratikus intézményrendszerét gyengének látják. Ezeket kell elsősorban megerősíteni, és természetesen ezt követően beszélhetünk arról, hogy a közös európai tárgyalóasztalnál vajon mennyire tudjuk erősen képviselni ennek az országnak az érdekeit. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Közben bejelentem, hogy a bizottság a látvánnyal ellentétben helyettesítési megbízásokkal erősíti meg magát, és így dr. Tilki Attilát V. Németh Zsolt és dr. Szűcs Lajos alelnök urat Hargitai János képviseli, aki egyben most következik hozzászólásával. Tessék, parancsoljon, alelnök úr!

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP), a bizottság alelnöke: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Az elhangzottak alapján csak néhány megállapítást szeretnék tenni.

Az első az, hogy én azt érzékelem, hogy az első körben megszólalt kormányzati képviselők és a meghívott professzorok, szakértő urak többé-kevésbé egy irányba beszéltek, ami számomra megnyugtató. Nem is számítottam egyébként másra, mert nyilvánvalóan az asztalnak azon az oldalán van egy olyan szakmai gerinc, amitől nehéz lenne nagyon eltávolodni, függetlenül attól, hogy valaki most éppen kormányzati pozíciót tölt be vagy egyetemi katedráról képviseli ezeket a szakkérdéseket. Tehát az, hogy a meghívottak és a kormányzat szakértői itt nem verekedtek össze, az volt, amire nyilvánvalóan józan paraszti ésszel számítani lehetett.

Ha azt a kérdést tesszük fel, hogy ezeket a viszonylag jelentősnek tűnő változásokat, amelyeket most itt az Európai Bizottság vagy az európai

intézményrendszer elének görget, mi okozza - vajon a rossz forrásfelhasználás alapján nyúlnak bele a rendszerbe vagy valami más. Nyilvánvalóan ez egyértelmű számomra: ha nincs az Egyesült Királyság kilépése, érdemben semmi változás nem jönne, az Egyesült Királyság kilépése egy akkora kényszer, hogy muszáj belenyúlni a rendszerbe.

A magyar kormány képviseli azt, hogy ha a jelenlegi keretek között - én egyszerűen mondom - zajlana ennek az uniós költségvetésnek az elosztása, akkor akár hajlandók lennénk többet betenni a közös kalapba, mert ebben érdekeltek lennénk. Szerintem ez egy jó politika, nagyon kevesen leszünk, akik ezt fogják mondani, nem hiszek abban nyilvánvalóan, hogy a jelenlegi nettó befizetők hajlandók lennének jelentősen többet betenni. De ahhoz - ha Bósz Anettnek igazat akarok adni -, hogy ebből a költségvetésből is a jövő kihívásaira kell reagálni - bár így lenne, csak ahhoz költségvetést jelentősen növelni kellene, mert a GDP-k 1 százaléka vagy 1,3 százalékaról beszél, hogy na, majd ezzel formáljuk a jövőt, ez egy nagyon nagy illúzió. Tehát a nemzeti kormányoknak és más intézményeknek sokkal több lehetőségük van a jövő jó irányba való befolyásolására, mint az európai intézményrendszernek. A szándék persze jó, hogy ezzel formáljuk, de nem ezekkel az összegekkel fog ez alapvetően, én azt gondolom, sikerülni, de ettől még fontos, és mi ezt csak hangsúlyozzuk, hogy hajlandók lennének többet is betenni ebbe a közös kalapba, ha a jelenlegi keretek között folya ennek a pénznek a szétosztása is. Tehát megerősítem újra, hogy a brexit miatt beszélünk ezekről a kérdésekről és nem azért, mert kritika érné a források felhasználását. Ugyanakkor azt is rögzítem, hogy nem számítok arra, hogy jelentősen több forrás jöhetne.

Amit a legveszélyesebbnek látok - és ez itt előkerült, talán leginkább államtitkár úr beszélt erről -, hogy valójában itt úgy módosítanánk szerződést, hogy a szerződés módosítását fel se vetjük. Na, ez tipikus az európai intézményrendszer alakulására. Ebben mindig a Bíróság volt a legambiciózusabb, a Bíróság hozott olyan precedensértékű döntéseket, amelyek később a szerződések részévé váltak. Most a Bizottság ilyen ambíciózus, olyan szabályrendszer jött elének és elsősorban, ami a jogállamiság kódében van elővezetve, ami valójában egy szerződés módosításával járna, csak a szerződés módosítása igazán fel sincs vetve. Ha ilyen szabályokat elfogadunk, ebből viták is lesznek majd az Európai Bíróság előtt, az Európai Bíróság döntései pedig ki fogják kényszeríteni a szerződések módosítását is a döntéseinek megfelelően. Így alakult ki az európai jog, ma már egy konzisztens jogrendszer nélkül, az Európai Bíróság döntései nélkül ma is a hatvanas években mozogna ez az intézményrendszer. De ez így veszélyes. Költségvetési szabályok megváltoztatásával kezelni jogállami kérdéseket, az helyes, és azt képviseljük, hogy a magyar kormány ne féljen semmilyen jogállami kérdés felvetésétől, de ne alkalmatlan eszközökkel akarjuk ezt kezelni, mert a szerződésben ma is megvannak ezeknek a vitáknak a rendezése intézményrendszere, ne akarjuk olyanokra bízni, akik nem kompetensek ennek eldöntésében. Tehát, ha jogállami kérdéseket akarunk felvetni, azt tegyük azon az intézményrendszeren keresztül, ahol ezt lehet, nyilvánvalóan ennek a kifutása a Bíróság, de ne költségvetési eszközökkel akarjuk, ha úgy tetszik, zsarolni a tagállamokat, hogy menjenek valamilyen irányba, amilyen irányba esetleg nem akarnának menni. Az egész kérdéskörnek én a legnagyobb veszélyét itt látom magunkra nézve, hogy ránk húzható ez a vizes lepedő, hogy mi azért nem akarunk változtatásokat, mert a jogállamisági kritériumoktól félünk. Nem félünk semmilyen jogállamisági kritériumtól, ha az intézményrendszeren belül a köztünk lévő jogi vita eldőlt. Sokszor eldőlt, vagy úgy, mert a Bizottság és a magyar kormány kiegyezik bizonyos jogállami kérdésekben és a vita nyugvópontra kerül, vagy az Európai

Bíróság elé viszi bármelyik fél ezeket a vitákat és az Európai Bíróság elzárja ezeket a vitákat, akkor a kérdés rendeződött. De más fórumok felé terelni ilyen kérdéseket, ez csak az egész rendszer szétesését hozná.

A másik, amit még szeretnék megemlíteni, és ez összefügg persze azzal, hogy nem fogadhatunk el semmiféle olyan álláspontot, hogy valójában itt szerződések módosítása is napirendjén van, ezt mindenki világosan érzi, csak nem erről beszélünk, hanem költségvetési keretszabályokba rejtjük ezeket a szabályokat. Itt egy részletkérdés az, hogy hol dőljenek el kérdések, Brüsszelben, a központban vagy a tagállamok szintjén. Nyilvánvalóan nem vagyunk abban érdekeltek - kicsik vagyunk, az érdekérvényesítési képességünk kevés -, hogy minél több kérdés Brüsszelben vagy a Bizottság környezetében dőljön el. Az egyik szakértő beszélt, hogy a K+F-források szétesztása során mennyire nem rúgunk labdába, csak akkor, ha egy egyetemünkhöz is hozzányúl valamilyen multinacionális cég, amely ezeket a forrásokat meg fogja szerezni. Tehát én óvnám magunkat attól, csak azért, mert itt a parlamenten belül nyilvánvalóan a mindenkori ellenzéknek a mindenkori kormánnyal is vitája van, hogy olyan rendszert akarjunk ösztönözni, ami ezeknek a vitáknak a rendezését eltolja egy távoli szintre. Higgyék el, ellenzéki képviselők - Mesterházy Attila is körülbelül így beszélt, ez is tetszett ilyen szempontból, Bósz Anett se mondott ennek ellent -, hogy azért mindig több lehetőség van a nemzeti kormány döntéseinek befolyásolására az ellenzék padsoraiból is, mint a brüsszeli döntések befolyásolására. Ezért mi itt akarjuk megvívni a vitáinkat, és ne akarjunk lehetőséget adni Brüsszelnek, hogy a fejünk fölött eldöntsék ezeket a kérdéseket, mert annak mi csak vesztese leszünk.

Agrárkérdések. Ha nem lesz több pénz összességében ebben a rendszerben az angolok kiválásával, akkor persze az Európai Bizottság megpróbál a nagy rendszerekbe is belenyúlni: kohéziós alap, agrárkérdések. Nincs sok más véleményem arról, amit a szakértő urak itt felvetettek agrárkérdések kapcsán, én is azt gondolom, hogy egy bizonyos méret fölött, ha közvetlen támogatás nem érné azt a gazdálkodó egységet, olyan sok sérelem nem történe. És legkevésbé ezek a nagyméretű egységek csinálják azt, amit szintén ön mondott, hogy egyszerűen bérleti díjként a tulajdonos felé elküldik ezeket az összegeket. A kicsik rákészülnek erre, mert a kicsik versenyeznek a területekért, és hajlandók akár ezt az összeget átadni. A nagyok vagy ott, ahol csak nagyok vannak - és ott egyszerűen nem lehet másnak odaadni ezeket a földeket -, azok nem adják tovább ezeket a forrásokat, vagy csak a források egy részét adják. Tehát ha az agrárszektorba bele kellene nyúlni, akkor én is egyetértek azzal, amit egyébként itt képviselőtársam mondott, V. Németh Zsolt, és elő is került, klasszikus vidékfejlesztés az fontos és nem a Brüsszelből területalapon átgondolatlanul odacsorgatott összegek, mondjuk, a nagyoknak is. Ha valamibe bele kell nyúlni, szerintem ez egy lehetséges irány.

Kohéziós források. Nyilvánvalóan csak a magyar kormány tudja igazán eldönteni azt, hogy az országon belül hova kellene ezeket a forrásokat juttatni, ezt nem várhatjuk megint Brüsszeltől. Összességében a makroszámok szintjén persze egy emelkedésről mi számot adhatunk, de én baranyai képviselő vagyok, nagyon jól tudom, hogy milyen nehezen jutunk mi forrásokhoz ahhoz képest, hogy fejlett térségek hogyan jutnak forrásokhoz, mert az nem csak a mi ambícióinkon múlik. Vagy egy beteg térség, Baranya, mondjuk, egy ilyen térségnek tekinthető, Baranyában is meglátom ezeket a különbségeket: a viszonylag fejlettebb mohácsi térség több forrásszerző képességgel rendelkezik, mint a gyengébb Ormánság. Tehát kicsiben ugyanaz megmutatkozik, ami nagyban, de Brüsszelbe nem vihetjük el a döntési szintet, ezt csak a nemzetállamok szintjén lehetne, legfeljebb erőt kellene Brüsszelből mutatni, hogy tessék így felhasználni ezeket a forrásokat.

Magyarország az utóbbi időszakban, én azt látom, hogy egy ilyen észak-déli tengely mentén szakadt ketté. És nem ezek a forrásfelhasználások szakítják szét az országot, hanem valamiért a külföldi multinacionális tőke, hála istennek, olyan irdatlan beruházásokat végez Magyarországon, egy ilyen tengely mentén, ami meglódítja azokat a térségeket és mások ennek a közelébe se jönnek. És még egyszer mondom, ez csak nemzeti politika lehet, mert Budapestről vezényelve ezt ellensúlyozva kellene sokkal nagyobb különbségeket tenni a forrásokhoz való hozzáférés tekintetében. És nem elég nyilvánvalóan az, amit Budapest és a pesti régió kapcsán tettünk, az helyes, az is veszélyeztetve van, ahogy itt hallottuk, hanem a fejletlen térségek és a nemzetközi tőke által is fejlesztett térségek közti különbséget megpróbálni kezelni országon belül. Ez persze politikailag nehezen keresztülvihető kérdés, de erre rákényszerülünk.

Ez az ország lassan már olyan, hogy a fél ország termeli meg az ország produktumát, a másik fele meg szeretne ehhez valamilyen módon csatlakozni. De ezeket a dilemmákat, még egyszer mondom, csak országon belül lehet lefolytatni és országon belül lehet kezelni. Hibás lenne tőlünk az az ösztönzés, törekvés, ami ezeket a kérdéseket Brüsszel irányába tolná el.

Mivel ez egy ilyen elsőkörös beszélgetés a részünkről, még sokat fog változni ez a rendszer, ez a Bizottságnak az első felvetése volt, első körben ennyit kívántam a vitához hozzátenni. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. És akkor a képviselő asszony következik. Tessék, parancsoljon!

DR. VARGA-DAMM ANDREA (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Először a bizottsági tagságunk és képviseleti jogunk vonatkozásában szeretnék egy megjegyzést tenni. A Fidesz-frakciótól kapta a bizottság a „A Költségvetési bizottság véleménye” tervezetét három példányban. Szeretném továbbra is felhívni a figyelmet arra, hogy az országgyűlési képviselő nem utasítható. Ezt a tervezetet akkor tudnám elfogadni tervezetnek, ha a kormány előtte megírta volna nekünk a véleményét, ezt mi egymás között itt megtárgyaltuk volna, és együtt mint bizottság kialakítunk egy véleményt arról, amit ebből az ezek szerint 2018. június 14-ig elkészült javaslatból ki lehet olvasni.

Ezért már most jelzem, hogy én személy szerint nem fogok szavazni, tekintettel arra, hogy ez a tervezet nem a Költségvetési bizottság tervezete, ez a Fidesz tervezete, gondolom én. A szóhasználatából ítélve nagy valószínűséggel a Pénzügyminisztériumban készült, felismerem benne Banai államtitkár úr szóhasználatát, elég jól megismertem a költségvetési vitában, úgyhogy gyakorlatilag pontosan tudtam, hogy sok köze van ehhez a három anyaghoz, de ettől még mi a Fidesz-frakcióból kaptuk. Ily módon én nem fogok szavazni, mert ez nem a bizottság által kialakított vélemény.

Az más kérdés természetesen, hogy minden országnak és kormányának kötelessége az, különösen a nemzetközi térben, hogy mindenfajta lehetőséget megragadjon arra, hogy hazája kedvezőbb helyzetbe kerüljön akár politikai, akár gazdasági, akár pénzügyi téren. A magyar polgárok azért választották meg a Fidesz-kormányt, és a Fidesz-kormány azért kért nagyon erős felhatalmazást, mert ő azt mondta a polgároknak, képes arra, hogy mind belföldön, mind nemzetközi térben Magyarország számára a legkedvezőbb kondíciókat kiharcolja. Ezáltal, miután ezt a felhatalmazást megkérték április 8-án, én mint ellenzéki képviselő azt tudom mondani, hogy tessék szíves lenni azt a munkát elvégezni, amit az állampolgároknak

ígértek, és abban az esetben, ha ezek a kondíciók a kormány elképzelései szerint nem változnak meg és Magyarország számára hátrányos lesz, akkor ennek a felelőse nem az Európai Bizottság, nem azok, akik elkészítették ezt a javaslatot, hanem a magyar kormány.

Vitatkoznék Hargitai képviselőtársammal, alelnök úrral, én azt gondolom, ezt nem a brexit indította. Természetes, hogy a brexit miatt, Nagy-Britannia kilépése miatt változásokat kell ebben a rendszerben hozni, ez nem is kérdéses, de ami javaslat elkészült, azt gondolom, az igen kis részben köszönhető ennek. Viszont Hargitai alelnök úr előadásából azt is megtudtuk legnagyobb sajnálatunkra, hogy ezek szerint a Fideszen belüli lobbierője nem elég erős, ha a baranyai térség hátrányt szenved a többihez képest.

A hatékony felhasználás kérdése. Azt mondta államtitkár úr, hogy a növekedésünk egyértelműen azt igazolja, hogy az európai uniós támogatásokat hatékonyan használtuk fel. Azt gondolom, ez teljesen ellenkezik a tényekkel, a valós tényekkel. A növekedésünket nagy részben azok a vállalatok és azoknak a teljesítménye eredményezte, akik szinte egyáltalán nem részesülnek ilyenfajta támogatásokban, sőt a kormány által megbízott azon könyvvizsgáló cég, amelyet a 2015-ig felhasznált uniós támogatások hatékonyságának vizsgálatára a kormány maga bízott meg, azt állapította meg, hogy a vissza nem térítendő támogatásoknak nincs jelentős gazdasági mutatókra gyakorolt pozitív hatása; a kormány által megbízott KPMG ezt írja le, hogy nincsen. Ez itt a legnagyobb probléma Magyarországon, itt magunk között, hogy bizony egy Marshall-segélynyi összeget kapott meg ez az ország, és míg abból körülbelül 80 millió lakossal bíró országok talpra álltak a második világháború után, nálunk uniós támogatásokból eredő pozitív gazdasági eredmény nincsen, a megkapott mértékhez képest sajnos tényleg elenyésző. Természetesen ez nekünk nagyon rossz, hiszen mindazok a polgárok hátrányt szenvednek, akiket mi magunk képviselünk.

Hozzá szeretném még azt fűzni, hogy ebben a javaslatban, úgy gondolom, a K+F-re adandó jelentős forrásbővülést mi nem kommentálhatjuk negatívan. Persze arról lehet beszélni, hogy esetlegesen eddig az ilyen jellegű forrásokat milyen erős lobbierővel bíró szervezetek hívták le, de alapvetően, alapvetően szinten nekünk ezt kell üdvözölni. Bár az tény, hogy a XVIII-XIX. századba révedező kormányunk és ez a stílus, ez az életstílus, ez a társadalomra erőltetett múltbéli révedezés bizony kiszakít minket gyakran a XXI. századból, de ha tetszik, ha nem, a XXI. századi kihívásokra elképesztő forrásokat kell biztosítani nemcsak Magyarországon és európai uniós szinten, hanem az egész világon, hogy majd ezeket a változásokat minden ország komolyabb társadalmi krízis nélkül élje túl. Ezért azt gondolom, a K+F-forrásbővülést nekünk messzemenően üdvözölni kell, és nem szabad a múltból olyan tapasztalatokat bevinni, amelyek egyáltalán nem biztos, hogy a jövőben érvényesülni fognak.

Nagyon is úgy érzem, hogy nagyon üdvözlendő a migrációs veszéllyel szembeni forrásbővülés elképzelése, ezt messzemenően támogatni kell a magyar kormánynak, tekintettel arra, hogy kapujában állunk ennek, és megszenvedtük már ennek egy nagyon komoly krízisét 2015-ben. Arra kell törekedni, hogy ezeknek a forrásoknak a nagy része pont a schengeni határok mentén kerüljön felhasználásra. Én magam azt kérem költségvetési bizottsági tagként, hogy erre vonatkozóan menjünk elébe ennek a kérdésnek: ha megvan a forrás, akkor mi magunk tematizáljuk azt, hogy az Európai Bizottság majd ezeknek a felhasználását milyen módon ossza el, és az Magyarország számára a legtöbb forrást tudja biztosítani, hiszen erre már múltbéli adat is van, hogy a jövőre nézve ez a veszély esetleg fennáll. *(Mesterházy Attila távozik az ülésről.)*

Az európai ügyészség kérdése. Muszáj még Költségvetési bizottságként is ezt valamilyen módon folyamatosan napirenden tartanunk, különösen azért, mert a kormánypárt a 2009-es európai uniós kampányban kifejezetten azt ígérte a polgároknak, hogy az európai ügyészség felállításában elől fog járni, kezdeményezőként lesz jelen. Az elmúlt tizenegynéhány év EU-s források felhasználása vonatkozásában elképesztő pazarlás, indokolatlan felhasználás, túlárazás volt, tényleg gyakorlatilag büntetőeljárások tömegét lehetne indítani. Az más kérdés, hogy Magyarországon három szervezet miatt ez nem történik meg: a kormány által vezérelt ügyészség, illetőleg az Állami Számvevőszék, valamint a teljesen béna kacsaként fungáló Gazdasági Versenyhivatal, sajnos.

Épp ezért azt gondolom, mert mi most magunk vagyunk, nem európai szintéren vagyunk, magunk között be kell látni, hogy mind mi, mind a mi országunk, sajnos, mind több más európai uniós ország tett azért, hogy valamilyen módon az ellenőrizhetőség, illetőleg a hatékony forrásfelhasználás érdekében történjenek változások. Tehát itt magunk között, legalább ennél az asztalnál be kell látni, hogy Magyarország is tett azért, hogy bizonyos változásokat meg akarnak csinálni, mert rendkívül sok idő telik el az ellenőrzés és a nem hatékony vagy jogellenes felhasználás között, és szinte reparálhatatlanok a bekövetkező károk.

Nem akarom félórákig sorolni, de lehetne ezeket a valóban jogellenes forrásfelhasználásokat. Csak például a tyukodi tizenegy kilátó, most párat összeírtam, a magánlakásoknak épített vendégházak tömege, az Elios világítása, ami nem világít, de elképesztő pénzeket költöttek el rá európai uniós forrásból, a négyes metró ügye, az ipartelepek. Ipartelepek tömege áll az országban befejezetlenül, amelyek uniós forrásból valósultak meg.

Nem tudom, hogy hány képviselő járja az országot úgy, mint én, folyamatosan, tényleg szinte folyamatosan úton vagyok, és elképesztő, hogy az uniós támogatásokból be nem fejezett ipari beruházások mementója áll, nem tudom elmondani, mennyi számban. Arról nem beszélve, hogy a földalapú támogatásokat kapott meg nem művelt földek sokaságát is láthatják, akik járják valóban a vidéket. És én azt gondolom, hogy a ma már alig-alig működő szökőkutak, amelyeket különösen vidéki településeken létesítettek uniós támogatásból, természetesen a kínai térkövel megspékelve, ezek nem azt mutatják, hogy mi hatékonyan használtuk fel. De ezt mi most magunk között beszéljük, ahogy egy tisztos családanya a szoknyája alá dugja a család problémáját, panaszát, ezt mi magunk között megbeszéljük. Reménykedünk abban, hogy ez a rendszer egyszer változni fog, és valóban azt kérjük a kormány képviselőitől, hogy az európai uniós szintéren pedig érje el a legkedvezőbb pozíciót. Bár azt gondolom, hogy az elmúlt évek belföldi tevékenységei nem segítenek minket ehhez hozzá. Tulajdonképpen a kormányzat maga gyengítette hazánk pozícióját. És azt kérem, hogy a szakmai munkájukkal igyekezzenek elérni azt, hogy ezt a hátrányt ne szenvedjük meg tovább. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Képviselő asszony, köszönöm szépen. Következik Böröcz László képviselő úr. Tessék, parancsoljon!

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Megállom, hogy néhány dologra ne reagáljak, mert nehezen állom meg, hogy Varga-Damm Andrea képviselő asszonynak a politikai propagandabeszédére ne reagáljak, de mivel felhívta a figyelmemet az első ülésen, hogy itt szakmai vitákat kell folytatni, ezért próbálom abba a mederbe terelni a szót.

Két dolgot szeretnék mindenképpen megemlíteni. Egyrészt szóba került többször, hogy Németország és a magállamok nettó befizetései által mi kedvezményezett pozícióba kerülünk közép-európai államok, ezért nekünk úgymond hálásnak kell lenni és sok mindent teljesíteni kell. Szerintem ez nem így van. Már csak azért sem így van, és nagyon messzire visszamehetnénk, már a kilencvenes évek piacnyitását követően a magállamok óriási összegeket nyertek a közép-kelet-európai országokon és óriási profitot vittek ki ebből a térségből. Hogy ez minek volt köszönhető, abba ne menjünk bele, mert az nyilván messzire vezetne, nyilván a jó szándék feltételezése is a közép-kelet-európai államok vezetőinek vagy akár város vezetőinek, egész másképp látták akkor a világot, mint ami a valóság volt. Ugye a kilencvenes években mindenki azt hitte, hogy hirtelen kolbászból lesz a kerítés és osztrák életszínvonal lesz Magyarországon is. Hát, nem így történt.

De azt hiszem, a legbeszédesebb az a nettó befizetőkkal kapcsolatban, amit a német uniós biztos mondott, hogy Németország nem nettó befizető, hanem nettó haszonélvezője ennek a támogatási rendszernek. Ebből adódóan számon kérni rajtunk azt, hogy a német adófizetők vagy egyéb adófizetők pénze miért kerül ide meg ez egy könyöradomány és inkább tegyük össze a két kezünket, hogy kapunk ilyet, ez szerintem álságos. És ha megnézik az Európai Unió történetét, a Szén és Acél Közösséggel kezdődött, egy gazdasági együttműködéssel, tulajdonképpen most is erről van szó, gazdasági együttműködés, aminek nyilván kibővített formája, hiszen vannak olyan közös alapértékek, amelyekben egyetértünk, és van egy közös, ezeréves múltunk is, amit szeretnénk ezeket az értékeket megőrizni és továbbvinni. Ebből kifolyólag szerintem nekünk nincs szégyellnivalónk, és minden egyes eurócentért meg kell küzdenünk a Bizottsággal szemben, hogy Magyarország és egyébként a közép-kelet-európai térség minél több pénzből részesülhessen, hiszen egyébként a felzárkóztatás, ami a leírt és kimondott célja az Uniónak, ilyen szempontból, ha megvizsgáljuk gazdaságilag a számokat, hogy ki mennyit nyer a támogatáspolitikából, azért nyilván nem úgy néz ki, hogy nekünk csak adnak és ők nyilván kegyet gyakorolnak Magyarországra, illetve a többi uniós ország felé. Németország szempontjából meg egyébként a közös valuta nyilván még óriásit lendített is a német gazdaságon, hiszen az erős márkát felváltotta egy viszonylag gyengébb euró. De nyilván ez is már más lapra tartozik.

Még egyetlenegy dologra, engedjék meg, hogy felhívjam a figyelmet, a migrációs külön alap. Meg vagyok győződve arról, hogy természetesen azoknak az embereknek, akik legális úton, menekültstátusszal érkeznek az Európai Unióba, nekik nyilvánvalóan segíteni kell az integrációjukat, ez nem is lehet kérdés, azonban egy közös alap létrehozása azt vetíti előre, hogy közös kvóták is lesznek, és a közös kvótákat mi nem támogatjuk. Ha azok az országok, amelyek egyébként a történelem folyamán gyarmattartó országként viselkedtek, ezért egészen más kapcsolatban is vannak egyes észak-afrikai vagy közel-keleti vagy más térségből érkező bevándorlókkal, ha ők az integrációt elő szeretnék segíteni, ők a saját nemzeti költségvetésükből ezt egészen nyugodtan tudják támogatni, és talán még van okuk is arra, hogy támogassák. Úgyhogy én például ezt nem tartom jó ötletnek, és szerintem Magyarország és Közép-Európa szempontjából egyáltalán nem helyes az, hogy a támogatási alapokból pénzeket vonnak el a bevándorlók integrálására. Nagyon helyes a cél, de ezt a magországi nemzeti költségvetéséből egészen nyugodtan meg tudnák tenni, ehhez nem kell uniós forrás. Nyilván vannak olyan tételek ebben, amelyek indokolhatják azt, hogy legyen egy közös kalap, de az indoklás szerint a migránsok integrációja szerintem ebbe nem fér bele, már csak azért sem, ahogy mondtam, mert

ez előrevetíti a kötelező kvótákat, hiszen ha automatizmus van ebben a tekintetben, akkor nyilván a migránsok szétosztása a következő lépés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Képviselőtársak, itt a véleménynyilvánítás végéhez közeledve, de mielőtt a kormánynak átadnám a szót, engedjék meg, hogy néhány gondolatban én is kifejtsem álláspontomat, néhány konkrét dologgal, már csak azért is, mert három olyan papírt kaptunk, amelyről a kormánytöbbség a végén szavazást kér, és ennek megfelelően a bizottság álláspontja lesz. Mindannyiunk nevében lesz ez itt, és én szeretném a különvéleményemet itt a bizottsági ülés keretében is megfogalmazni. Már csak azért is, mert Böröcz képviselő úrral én vitatkozom, hogy nem elsősorban gazdasági érdekszövetségről beszélünk, hanem egy olyan értékközösségről az Európai Unió viszonyában, amelyhez sok vonatkozásban azért csatlakoztunk, hogy Magyarország ne csak jobb helyzetbe kerüljön, hanem az itt élő állampolgárok boldogabbak is legyenek. Azonban azt látjuk, hogy itt a kormány áldásos tevékenységének eredményeként ez a nagy többségnek elmarad. Van, akinek jobb lett, ez kétségtelen, és azok, akik az Európai Unió által biztosított forrásokhoz sokkal közelebb vannak, azok sokkal jobban érzik magukat, a többiek pedig félbe maradt dolgokat, megvalósulatlan álmokat tapasztalnak, és egyébként sem a faluban, sem a városban érdemi változással nem találkozik, akkor sem, ha egyébként látja azt az örömdát, hogy igazából mennyi forrást költöttek Magyarországra.

Hogy milyen fokmérők vannak, hogy államtitkár úr szavait használjam, de inkább úgy mondom, hogy milyen értékek mentén kell ezeket felhasználni: én azt gondolom, hogy ebben biztosan egyik fontos szerep, hogy a növekvő magyar gazdaság eredményeiből ki milyen módon részesül, de hogy ez bekövetkezett, az egészen biztos, hogy abban az európai uniós forrásoknak jelentős szerepe van. De ahogy ezt a forrást a kormány felhasználta - és ebben önöknek súlyos szerepe van egyébként -, úgy történt, hogy Magyarországot igen sok kritika érheti. Nem tudjuk bizonyítani, hogy jól használtuk volna fel a forrásokat, nem tudjuk bizonyítani az elegendő jó projektet, hanem inkább ennek az ellenkezőjéről készül láthatóan megállapítás.

Önök itt ebben az előterjesztésben, ebben a tervezetben valahol hatástanulmányra hivatkoznak, és azt várják, hogy miért nem készül ilyen. Uraim, nem olyan régen készült egy hatástanulmány az Európai Parlamentben. Megállapították, hogy ahogy önök ezt a munkát végzik, ott az alkotmányos jogrendszer sérelmére teszik, a korrupció és az összeférhetetlenség a magyar kormány által végzett munkában, tevékenységben ott van, és e szerint dolgoznak. Itt tapasztaltuk a bizottsági ülésen a tudományos élet megsértésének pillanatait, amikor a Magyar Tudományos Akadémiát szervezték át és némították el egyébként a végén. Ugyanebbe a kategóriába tartozónak vélem azt, amikor a parlament ellenőrzése alól kivont költségvetéssel hagyják ezt a kormányt működni. Ilyen értelemben a képviselőtársaim felelőssége az, hogy ez így megtörténhet, és olyan módszereket alkalmaznak, hogy lényegében mindenfajta kontroll nélkül a kormány olyan döntéseket hoz, amelyek során egyébként a kisvasutaknak, maradjuk akkor a példánál, és azoknak a kilátóknak a száma szaporodik, amelyek egyébként számunkra semmilyen hasznot nem hoznak.

Ez az önök felelőssége, éppen ezért én nagyon egyetértek azzal az állásponttal, hogy ez a helyzet, ami előáll, hogy Magyarországnak igen jelentős forráscsökkenéssel kell szembenézni - és itt a 24 százalékot önök alulbecsülik, éppen a helyettes államtitkár úr mondta, hogy ez akár 40 százalék is lehet -, nem annak a lobbimunkának az eredménye vagy annak a minősége, amit egyébként szakmai érvek alapján önök tesznek, hanem annak, hogy egyébként annak a politikai

tevékenységnek, amit az elmúlt időszakban a kormány csinált, az a következménye, hogy Magyarország sokkal rosszabbul jár.

Ezért ennek a tervezetnek az elfogadásában nem kívánok részt venni. Hozzák önök helyre, önök rontották el, önök tették Magyarországot arra a pályára, hogy jelentős forráscsökkenéssel kell szembenézni, és ezért önöknek kell felelni, vállalják ezért a felelősséget, és ahogy tudják, hozzák helyre. De ez az önök felelőssége, ezt önöknek kell megtenni, éppen ezért, ahogy mondtam, ebben a színjátékban nem kívánok részt venni. Ha önöknek máskor nem volt fontos a magyar parlament működése és egyébként a parlamenti képviselőkkel való egyeztetés, akkor most se legyen az. Önök tették ezt, a helyzetet önök állították elő, ezért kérem, hogy hozzák is helyre.

Nos, tehát a kormányzat véleményére természetesen szükség van, de ha jól láttam, néhány képviselő jelezte hozzászólási szándékát. Kezdjük Böröcz László képviselő úrral.

BÖRÖCZ LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Nyilvánvalóan van egy csomó alapfelfogás, amiben nem értünk egyet, ezért sem ülünk mi ugyanabban a pártban, sem elnök úr, sem Bósz Anett képviselő asszony, de azt hiszem, bizonyos szempontból lehet értelmesen is vitatkozni.

Amit az elnök úr elmondott az előbb, ne haragudjon! A DK színeiben politizál, én aztán még a koromnál fogva is félve mutogatok vissza, de amit önök műveltek 2002 és 2010 között, ahogy a gazdaságot tönkrevágták, ahogy egyébként a privatizációt elindították, eladták a magyar közműcégeket garantált haszonnal (*Dr. Varga-Damm Andrea: És a Fidesz mit tesz?*), amit önök tettek az országgal, azok után ebben a székben ülve ön ilyen kioktató hangnemben azért nem kellene hogy minket vagy a kormányzat tagjait becsmérelje.

A másik pedig az, ha már az uniós pénzekről beszélünk, hogy a legnagyobb botrány a négyes metró építése körül van, ami szintén az önök sara, képviselő úr. Tehát azok után, hogy - tényleg megértem azt, hogy bizonyos szempontból vannak világnézeti nézeteltérések közöttünk, másképp látjuk a világot, ez talán így is helyes, de akkor a képviselő úr próbáljon meg pontosan fogalmazni. Egyébként az államtitkár úr nem azt mondta, hogy 40 százalékos lehet az elvonás mértéke, hanem bizonyos számítás szerint annyi lenne, de a védőháló miatt maximum 24 százalék lehet. Tehát akkor csúsztatni sem kell, vagy oda kell figyelni jobban arra, hogy mit mondanak a kormány szakértői.

Őszintén szólva, a Bizottság ilyenfajta hozzáállásából vagy módosítási szándékból is nyilván az derül ki, hogy a Bizottság a saját hatáskörét és a saját mozgásterét akarja bővíteni a tagállamokkal szemben; ez az, amivel mi nem értünk egyet. Ahogy azt a miniszterelnök úr elmondta, mi a szabad nemzetek Európájával értünk egyet, nem pedig egy egyesült Európa víziójával. Lehet, hogy önök ezt támogatják, de mi nem, csak hogy mi vagyunk kormányon per pillanat, és minket támogatnak kétharmaddal a választópolgárok. (*Dr. Varga-Damm Andrea: Akkor tessék a csatát megvívni!*) Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. (*Jelzésre:*) Aelnök úr, tessék, öné a szó.

DR. HARGITAI JÁNOS (KDNP), a bizottság alelnöke: Azt javaslom, hogy mindenki nyugodjon meg, nem ég a ház, ilyen műfaj a parlamenti politizálás.

Képviselő asszony kedves megjegyzését is én elbírom, az én lobbierőmön múlik Baranya jó vagy sanyarú sorsa. A választók persze engem hatszor választottak meg egyéni képviselőnek, ön is megkísérelte ezt, de önt nem választották meg, de ön azért megteszi ezeket a megjegyzéseket, amelyeket én kedvesen elfogadok. Megkapja a kormány a kritikáját, ezt a kormányt már harmadszor választották újra, nincsen ezzel semmi baj.

Azt feltételezem, elnök úr, hogy azért az ülést továbbra is vezeti, tehát nem kíván kivonulni ilyen szinten a döntéshozatalból, legalábbis ezt remélem, és körülbelül meg is érett a helyzet arra, hogy ezt most megtegyük, tehát meghozzuk döntéseinket.

ELNÖK: Szerintem is, csak előbb még Bósz Anett képviselő asszony kért szót. *(Boldog István: Az összes bolsevik szóljon hozzá!)*

BÓSZ ANETT (független): Nem kívánom megismételni a véleménykörben elsőként elhangzott, jogállami normákra vagy demokratikus intézményre tett megállapításaimat, de annyival azért szeretném az elsőkörös megszólalásomat kiegészíteni, hogy akkor is jeleztem, amikor a lakás-takarékpénztárak állami támogatásának megszüntetéséről volt szó, hogy az a típusú munkamódszer, amivel a jelenlegi kormány operál akár törvénymódosító javaslatok, akár előterjesztések tekintetében, egészen távol áll attól, amit egy demokratikusan felépülő parlament, illetve bizottsági munka megkívánna.

Úgyhogy én azt gondolom, elvi értelemben egyet tudok érteni képviselőtársaimmal, és az ellenzéki képviselőknek ettől a döntéshozataltól ilyen módon tényleg távol kell maradnia mindenféle sárdobálástól mentesen is. Köszönöm. *(Boldog István: Köszönjük a bolsevikoknak, és akkor szavazzunk!)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Még van egy lehetőségünk, illetve kötelezettségünk. Az elhangzott véleményekre a kormány kíván-e reagálni?

Reagálások

DÁNYI GÁBOR helyettes államtitkár (Innovációs és Technológiai Minisztérium): Köszönöm szépen. Néhány olyan ügyet említenék, ami itt szóba került, és egy-két tény elmondanék ezekkel kapcsolatban.

A nettó haszonélvezők és befizetők kérdésköre több alkalommal is szóba került. Annyit szeretnék csak jelezni tényszerűen, hogy tavaly volt az ESZA, az Európai Szociális Alap 50. évfordulója, és idén lesz az Európai Regionális Fejlesztési Alap 75. évfordulója, tehát ezek a források azért sem lehetnek az új tagállamok számára adományok, mert jóval a belépésünk előtt kialakult mechanizmusokról van szó, és Európa kohéziójáról szól mind a kettő. Ezért amikor mi beléptünk ebbe a közösségbe, részesei lettünk ennek, de szó nincs arról, hogy ezt azért alakították ki, hogy az újonnan belépő országokat itt felkarolják, segítsék és pénzügyileg támogassák. Ez egy olyan mechanizmus, ami az egész közösség életképességét növeli, és jóval előttünk alakították ki a szabályrendszerét. Csak szerettem volna ezt tényként rögzíteni.

A migrációfinanszírozás kérdése. Nem tudom, tudják-e vagy tisztában vannak-e vele, hogy a jelenlegi periódusban is van a kohéziós politikában migrációfinanszírozási tétel, ami harmadik országból érkező állampolgárok integrációjának finanszírozásáról szól; ez marad is. A probléma ott van, hogy még egyébként két másik ág bejön, a két másik ág pedig a kohéziós források keretének

terhére tud bejönni, hiszen van egy felső üvegplafon, ahogy hallottuk. Ez a lehetőség jelenleg úgy van megfogalmazva, hogy a tagállamok hatásköre, hogy milyen módon és mennyi összeget költenek erre a tételre. Mint finanszírozási lehetőség benne van jelenleg is, ami változik, az az, hogy még két másik ágon is finanszírozná a kohéziós forrás csökkentésének terhére, hiszen a teljes keret korlátos, és egyébként meghatározott szabályokat, hogy mennyit kell és hogyan kell erre költeni. Ezt szerettem volna még itt mondani.

Az ellenőrzések tekintetében az hangzott el, hogy lassúak az ellenőrzések jelenleg, de majd az ügyességgel gyorsabbak lennének, és ez lehetőséget adna beavatkozni már menet közben a problémákba. Jelzem, hogy egy ellenőrzés ma olyan két és fél év, amit az Európai Bizottság folytat le, mire záró jelentés lesz belőle. Egy audit, ami, mondjuk, egy hétig tart, abból a jegyzőkönyv olyan három és fél-négy hónap alatt készül el az Európai Bizottságnál. Tehát ha egy ugyanilyen szeletet hozunk létre, akkor az a képesség, ami, ha jól értettem, hiányként került jelzésre, hogy gyors beavatkozás, ezt nem fogja segíteni, az egészen biztos.

Ma a forrásokat három szinten is ellenőrzi az Európai Bizottság, azonkívül, hogy jogszabályban előírja, hogy a tagállamnak milyen módon kell ezt ellenőriznie. Tehát háromszintű ellenőrzési mechanizmus van jelenleg, ami garantálja az uniós állampolgárok pénzügyi érdekvédelmét. Azt nem tudom megítélni, hogy a negyedik szükséges-e vagy nem, de azt hiszem, hogy ez egy jogi kérdés volt, és talán az IM válaszolt az ügyesség kérdéskörére, szintén szuverenitási ágban.

A K+F-források és a modernizáció dimenziójához két dolgot említenék csak meg. Van egy európai beruházási térkép az Európai Unióban, ez azt jelenti, hogy egyes régiók mekkora intenzitással kaphatnak forrást, meghatározza, hogy a fejlettségüktől függően ez hány százalék lehet. Ugye ez az, ami miatt, mondjuk, Győr-Mosonban más a támogatás, mint, mondjuk, Szabolcs vagy talán Nógrád vagy Baranya tekintetében. Az innovációs források ez alól kivételt képeznek, és magasabb intenzitást lehet elérni. Tehát az innovációs pénzek iránti igény és szeretet egyik mozgatója az, hogy más támogatásintenzitást lehet elérni, mint regionális beruházási ágon, tehát azonkívül, hogy elvi megközelítést alkalmaznánk, elég komoly gyakorlati megközelítése van annak, hogy ezt miért erőltetik a multinacionális vállalatok. Nyilván egy multi költségében, ha én jól tudom, 8 és 10 százalék közötti innovációs költség az, ami reális, viszont ezek a legbizonytalanabb költségek, nem tudja, hogy mi lesz a hasznosulással. Tehát ha érdeke van abban, hogy kiváltson pénzeket a büdzséjéből, nyilván nem a nyersanyagköltséget fogja kiváltani, mert azzal tud számolni és az biztos költség, de egy bizonytalan 8-10 százalék kiváltása mindig egy sokkal jobb mutató. Tehát azért komoly pénzügyi megfontolások is vannak az innovációs források centralizálása és mértékének növelése mögött.

Ami még szintén elhangzott, hogy a brexit miatt vagy nem brexit miatt, vagy most mi történik. Van egy meghatározott összeg, 980 milliárd euró ma, ami a költségvetés, ez fog emelkedni ezer fölé egy kicsivel. Ez az, ami 1,14 százalék. Ez az, ami többször is szóba került, ez Oettinger biztos úr javaslata volt, ami két dologra volt jó, egyrészt megnyugtatja a kelet-európai és balti országokat, hogy több pénz lesz, de ha ezt kiszámoljuk, ez pont annyi, mint amennyit a brexit kiesése miatt a nullszaldóhoz be kellett volna fizetni, ezzel pedig a nettó befizetőket nyugtatják meg. Tehát amikor Németországba és Franciaországba megy, akkor azt mondja, hogy nem emeltünk semmit, amikor idejön, akkor azt mondja, hogy emeltünk, és pont ez az 1,14 a jó szám erre a megoldásra. Ez mit jelent? Azt, hogy van üvegplafon és felső korlát, tehát egy dobozból kell gazdálkodni, és ha a dobozba több mindent akarunk betenni, akkor az nem fog kijönni, tehát csökkenni fog az egyes témákra jutó pénz. Tehát

odajutunk, amiről már korábban is beszéltünk, hogy mivel ugyanakkora keretből többet kell megoldani, ezért a klasszikus nagy tételeket kell nyirbálni. Tehát egyértelmű összefüggés van az én álláspontom szerint ilyen szempontból ezek között a tételek között, legalábbis tényszerűen én ezt így látom.

Szóba került a KPMG-tanulmány is. Az egy 150 oldalas tanulmány, azt hiszem, a rövid összefoglalója, és valami 500 körüli a teljes. Azért ezen az egy mondaton kívül számos mondat van még benne, ami azt eredményezi, hogy ahhoz, hogy Magyarország gazdasági növekedése az itt már említett makroszámok és munkanélküliségi számok irányába tudott menni, abban jelentős forrása volt annak, hogy az uniós források a költségvetésre és a makroszámokra gyakorolt hatása egy stabilitást eredményezett, és a stabilitás hozza maga után az összes többi eredményünket és a térségben való vezető szerepünket. És valóban mindenhol megemlítésre kerül, hogy a gazdasági növekedésben vajon mekkora részt vehet ki az uniós forrás. Tehát nyilvánvalóan azért ennek a felhasználása látszódik pozitív irányba a magyar gazdaságon. Ugye ezt ilyen tényellentétes hatásvizsgálatokkal szokták mérni, most nem akarok ebbe elmerülni, de arról folyik a szakmai vita, hogy ez a hány százaléka a GDP-nek meg mekkora aránya a költségvetésnek, nem arról, hogy nincsen vagy hogy negatív. Köszönöm szépen a lehetőséget.

ELNÖK: További megjegyzés? *(Jelzésre:)* Államtitkár úr, parancsoljon!

BANAI PÉTER BENŐ államtitkár (Pénzügyminisztérium): Köszönöm, elnök úr. Igyekszem rövid lenni, nem visszaélve a bizottság idejével. Az első pont, amihez szólnék, az Varga-Damm Andrea képviselő asszony megjegyzése volt, hogy a XXI. század kihívásaival foglalkozunk és ezen kihívásokhoz szükséges forrásokat tegyük elérhetővé az uniós költségvetésben. Ezzel én egyetértek, és ahogy professzor úr is említette, alapvetően az a kérdés, hogy mik azok a kihívások, amelyeket a közösségi költségvetésből kell finanszírozni. Hozzáteszem, az a kérdés, hogy mik azok a kihívások, amiket a közösségi költségvetésből lehet a leghatékonyabban finanszírozni és nem a tagállami költségvetésből. És Böröcz képviselő úrral abszolút egyetértek, hogy azért vannak olyan ügyek, amelyeket tagállami szinten kell kezelni, illegális migrációval kapcsolatos integrációs tevékenységek. Mindössze azt szeretném mondani, hogy arra volt biztos úr is, Andor László is utalt és Hargitai alelnök úr is utalt, a kormányzat kész ezeknek az új céloknak, új kihívásoknak az európai uniós költségvetési szintű finanszírozására is, éppen ezért nyitottak vagyunk arra, hogy nagyobb legyen a közösségi költségvetés. De ezeket az új célokat nem a meglévő politikák terhére kell finanszírozni.

Én is utalnék arra, amire Böröcz képviselő úr és helyettes államtitkár úr is utalt, Bósz Anett képviselő asszony és Mesterházy Attila képviselő úr is, ha jól emlékszem, azt mondta, hogy célszerű forrásokat költenünk az itt lévő, európai uniós területére érkező emberek integrálására. Itt gyakorlatilag arról van szó, hogy van egy jelentős népességszám, amely illegálisan érkezett az Európai Unió területére, amelyről az Európai Bizottság is azt gondolja, hogy nem integrálható, és rájuk fordítunk pénzt. Tehát kérdés, jó megoldás-e az, hogy engedjük ezt az illegális migrációt, majd utána forrásokat vonunk el a gazdaságfejlesztés elől, az itt lévő, úgymond leszakadott rétegek felzárkózása elől, olyan csoportok finanszírozására, amelyek illegálisan érkeztek az Európai Unió területére. A lényeg, amit mondani akarok, az az - ismétlem - nyitottak vagyunk arra, hogy az új kihívásokat finanszírozzuk. És azzal, engedjék meg, hogy ne értsek egyet, amit Varga-Damm Andrea képviselő asszony mondott, hogy a kormány a XVIII-XIX. századba révedve

próbál meg intézkedéseket hozni. Szerintem önmagában az Innovációs és Technológiai Minisztérium létrehozása azt mutatja, hogy igenis foglalkozunk a XXI. század kihívásaival.

A jogállamiságnál abszolút meg szeretném erősíteni azt, amit Hargitai János alelnök úr mondott. Én azt gondolom, minden jogi eszköz megvan arra, hogy a közösségi költségvetési források szabályozásának megváltoztatása nélkül az európai uniós hivatali szervek fellépjenek egyes tagállami gyakorlatokkal szemben, ha uniós szabályok megsértését látják. Minden eszköz - ismétlem - rendelkezésre áll arra, hogy vélt vagy valós uniós szabálysértéseket ki lehessen vizsgálni.

En azt gondolom, elnök úr úgy fogalmazott, hogy a kormányzat politikai tevékenysége miatt látjuk az európai bizottsági javaslatokat, amiről most vita van. Én azt gondolom, ha az Európai Bizottság politikai jellegű észrevételeket fogalmaz meg, akkor azokat neki nem politikai szinten kellene kezelni, hanem jogi úton megnézni, hogy szükség van-e valamilyen meglévő jogi eljárás alkalmazására. És azt gondolom, hogy tényleg nem szükséges itt a közösségi pénzek felhasználását valamilyen teljesen más kritériummal összekötni, a kohéziós támogatások azt a célt szolgálják, hogy az adott régió, illetőleg az adott ország felzárkózzon, ezt a célt pedig, én azt gondolom, hogy a magyar kormányzat sikeresen elérte az elmúlt években a rendelkezésre álló statisztikai számok alapján.

Utolsó megjegyzésem pedig elnök úrnak ahhoz az észrevételéhez tartozik, hogy a kormányzat, ha jól fogalmazok, elmondása szerint kivonta a költségvetés végrehajtását a parlamenti kontroll alól. Azt szeretném tényszerűen mondani, hogy a kormányzat az elmúlt években mindig az Országgyűlés által elfogadott költségvetés keretein belül hajtotta végre a kiadásokat, emlékezhetünk, hogy az Országgyűlés által elfogadott költségvetési hiányszámokat mindig tartottuk, a makrogazdasági prognózisok - visszatekintve - reálisnak bizonyultak. Természetesen voltak előirányzatok, ahol eltérések voltak, de ismétlem, mi is úgy látjuk, és az Állami Számvevőszék, illetőleg a Költségvetési Tanács a nyilvános dokumentumaiban azt hozta le, hogy a kormányzat mindig tiszteletben tartotta 2010 után az Országgyűlés által elfogadott költségvetéseket. Köszönöm szépen.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy érzékelem, hogy akkor a vitát lezárhatjuk.

Most akkor a korábban e-mailben megküldött, itt kiosztott bizottsági vélemények elfogadásáról való döntés következik, amelyet kormánypárti képviselők terjesztenek elő. A három véleményről egy szavazás lesz, korábban így kezdeményezték.

Aki ezzel egyetért és ezt támogatja, kérem, az kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Van valaki, aki nem értett egyet vele? *(Senki sem jelentkezik.)* Van valaki, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* Megállapítom, hogy a bizottság 9 igen szavazattal az önök véleményét, ezeket a tervezeteket elfogadta. *(Dr. Varga-Damm Andrea: Elnézést kérek! Bele lehet venni a jegyzőkönyvbe, hogy kik nem szavaztak?)* Köszönöm szépen.

Akkor rögzítjük a jegyzőkönyvben, hogy Bósz Anett képviselő, Varga-Damm Andrea képviselő és Varju László nem szavaztak, nem vettek részt ebben a szavazásban.

Tisztelettel megköszönöm akkor államtitkár úrnak, igazgató úrnak, helyettes államtitkár úrnak és vendégeinknek a részvételt. Bízom abban, hogy Magyarország érdekében a legjobb döntések születnek majd itthon és egyébként másutt is. Legyenek sikeresek! Köszönöm szépen. *(A meghívottak távoznak az ülésről.)*

Egyebek

A 2. napirendi pont az egyebek a korábbi döntésnek megfelelően. Tájékoztatom önöket, hogy a zárszámadás részletes vitájára, a Házbizottság által elfogadott és az önök által ismert ütemezésnek megfelelően, várhatóan november 6-án, a TAB-szakaszra várhatóan november 14-én kerül sor. A zárszámadáshoz módosító javaslat nem érkezett.

Amint önök előtt is ismert, a kormánynak október 15-ig kellett válaszolnia az Európai Unió Tanácsának a Magyarország középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való jelentős, megfigyelhető eltérésének korrekciójáról szóló ajánlásában foglaltakra. Szeretném, ha a tanácsi ajánlásra tett intézkedésekről a Költségvetési bizottság előtt is beszámolna a kormány, ezért az erről szóló tájékoztatót is betervezem a november 6-ai ülés napirendi javaslatába.

Ahogy azt a múlt heti bizottsági ülésen is jeleztem, a paksi kihelyezett ülésre november 20-án kerül sor, önök előtt fekszik a tervezett program. Kérem, döntsék el, hogy egyénileg vagy a titkárság által szervezett autóbusszal kívánna-e utazni. Az erre vonatkozó e-mailt hamarosan megküldjük önöknek, kérjük a visszajelzésüket. A program 10 órakor kezdődik, a bizottsági ülésre 11 óra 30 perctől kerül sor.

Van-e valakinek bármilyen bejelentenivalója a bizottsági ülés keretében? *(Jelzésre:)* Tessék, parancsoljon, Ritter képviselő úr!

RITTER IMRE (nemzetiségi képviselő): Köszönöm szépen. A napirendről levett országos nemzetiségi önkormányzatok szabályszerűségi vizsgálataiból, illetve az általuk fenntartott intézményekre végzett ÁSZ-vizsgálatokból kettő-kettő került eddig nyilvánosságra, de mind a tizenhárom nemzetiségi önkormányzatra és valamennyi, általuk fenntartott köznevelési, kulturális, kutatóintézetre is lesz. A Magyarországi nemzetiségek bizottságánál, amint megfelelő számú ellenőrzés le lesz zárva, mindegyiket napirendre fogjuk tűzni, és meg fogjuk tárgyalni, hiszen számunkra meghatározó fontosságúak ezeknek az ellenőrzéseknek a megállapításai, illetve az azokra teendő intézkedések. Köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Képviselő úr, köszönjük szépen a tájékoztatást. Amennyiben nincs további bejelentés, akkor köszönöm szépen a részvételt, a munkát. További szép napot kívánok önöknek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 54 perc)

Varju László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Szűcs Dóra és Podmaniczki Ildikó